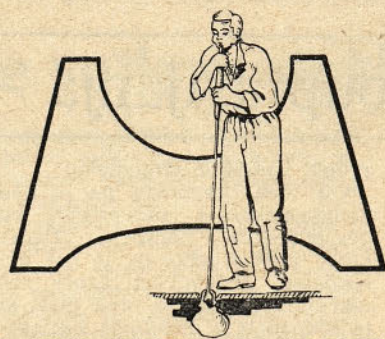

Steklar

Urejuje uredniški odbor: Kozole Drago, Vračun Viljem, Racki Viktor, ing. Tramte Franc, Strgaršek Janko, Janežič Alojz, Gerhard Jože. Odgovorni urednik: Gerhard Jože. Uredništvo in uprava: Steklarna Hrastnik. - Izhaja stalno na 8 straneh vsakega 5. v mesecu. — Naslov: »Steklar« glasilu kolektiva Steklarne Hrastnik, tel. št. 81-622 — interno 19. Tisk in klišej: CETIS grafično podjetje Celje

GLASILO KOLEKTIVA STEKLARNE HRASTNIK

Leto VI.

Hrastnik, 8. 3. 1970

Št. 2

Ekonomičnost odločilni faktor poslovanja v letu 1969

Končni poslovni rezultati, kot so neto produkt, skladi itd., so samo rezultante mnogih proizvodnih in ekonomskih faktorjev. Vpliv vsakega od njih je odločilen za uspešnost poslovanja. Zato je tudi potrebno, da vsakega od njih posebej obdelamo in utrdimo medsebojno povezavo. Obenem podajamo osnovne podatke in kazalce poslovanja, kot smo to vajeni v svojih poročilih in primerjavah.

PROIZVODNJA

V l. 1969 smo proizvedli 18.232 t stekla, kar je za 2,2 % nad planom, vendar je v odnosu na l. 1968 vskladiščeno 635 t manj. Edina skupina, kjer je evidentiran dvig proizvodnje, je MDR. Vendar je bila takšna tendenca padca proizvodnje stekla v kilogramih tudi pričakovana. Največje procentualno znižanje je pri MDBO proizvodnji, kjer je bila l. 1969 proizvedena 101 tona, v letu 1968 pa 185 ton. Največje absolutno znižanje (v kg)

je evidentirano pri stiskalnicah — skoraj za 500 ton. Pripomniti moramo, da je bilo v letu 1969 predvideno manjše število proizvodnih brigad, razen tega je prišlo do neplanirano visokega »izpada« zaradi bolniškega staleža. Analiza asortimana kaže da se v proizvodnji nismo striktno držali planskih proporc in smo tako stiskanih izdelkov izdelali za 14 % več kot je planirano in izdelkov na »volfu« kar za 79 % več. Vsekakor je to imelo manjši vpliv na odstopanje ustvarjenih od planskih cen in vrednosti.

Avtomatska proizvodnja je ustvarila plan z 103,49 %. Zanimivo je, da je plan — ki je bil enak kot l. 1968 — bil izvršen celo na IS avtomatih kljub trimesečnemu remontu. Tržni pogoji in proizvodni problemi so diktirali tudi v tej proizvodnji odstopanje od planskega asortimana, kar je najbolj izraženo v proizvodnji na KS avtomatih, ki jih ni več v letošnji produkciji.

Proizvodnja je imela izredno širok razpon po mesecih, kakor so zahtevale trenutne kapacitete. Tako se je proizvodnja v spomladan-

skih mesecih gibala okrog 2.000 ton, v poletnih in jesenskih okrog 1.000 ton.

Proizvodni lom je vedno bil »Ahilova peta«. Vendar že dve leti ugotavljamo, da bistvenih odstopanj od planskih normativov ni. Tako je lom pri asortimanu ročne in polavtomatske proizvodnje dosežen s 18,19 %, kar je za dobra 2 % manj od planskega loma. Pri avtomatski proizvodnji je dosežen s 14,96 %, kar je za 0,74 % nad planom. In končno znaša lom za celo proizvodnjo 15,51 %, kar je natanko enako letnemu planu. Pri eni in drugi proizvodnji je delno doseženo izboljšanje v odnosu na leto 1968. Edino pri »volfu«, RS, KS avtomatu in avtomatski preši je evidentiran porast loma.

Kljub gotovim pomanjkljivostim bi lahko rekli, da je proizvodnja (v naravnih kazalcih) izpolnila pričakovanja.

PRODAJA

Prodaja je za 70 ton bila »slabša« od proizvodnje. Tako izenačenje fizičnega obsega proizvodnje in prodaje je normalno, ker je proizvodnjo diktiral komercialni program, vendar je prodana za 357 ton več kot leto poprej. Plan prodaje po količinah je izvršen z 99,04 % in so se zaloge dvignile za omenjenih 70 ton.

Dinamika prodaje po mesecih ima gotovo podobne tokove kot proizvodnja. Veliko bolj važno je, kakšne poprečne prodajne cene in kakšne vrednosti smo dosegli na osnovi proizvedenih in prodanih kilogramov.

Po uradnih knjigovodskih kazalcih in primerjavi, prodajne cene nismo dosegli za 4,7 %. Toda, pri primerjavi so določene nejasnosti v načinu obračuna neto prodajne cene, tako da bi mogli zaključiti, da večjih odstopanj od planiranih cen ni bilo. Dokaz za to je dosežena bruto realizacija v višini 9,2 milijarde, kar je za 0,07 % več kot je bilo planirano in za 822 milijonov S-din več kot je bilo doseženo v letu 1968. Tu je zanimivo primerjati doseženo proizvodnjo in prodajo v kilogramih, ki je bila na ravni oz. manjša kot leta 1968, z vrednostjo, ki je precej višja. To pomeni, da je struktura asortimana z vidika prodaje bila ugodnejša. Neto realizacija stekla je dosežena skoraj s 100 % in znaša 8,5 milijard S-din, kar je za 680 milijonov S-din več kot leta 1968.

Od celotne prodaje je bilo na tuja tržišča prodano za 42,5 milijardi S-din oz. za 2,068.638 USA \$. To je za slab odstotek več kot leta 1968 in za 5 % manj kot je bilo planirano.

Največji izvoz je bil v Zahodno Nemčijo, ZDA, Avstrijo, Italijo itd. Plan ni bil dosežen v izvozu za ZDA, kar je imelo najmočnejši vpliv na nedoseganje plana izvoza, na drugi strani je bil najmočnejši neplanirani izvoz v Švedsko. Skoraj celotni izvoz je bil na konvertibilno področje.

Lansko leto je še enkrat potrdilo, da smo v izraziti fazi tržnega gospodarjenja in da za naš asortiman ni več čutiti nekaj tako znane konjunkturo. Tem večji je uspeh prodaje, ki kaže predvideno normalno ekspanzijo.

CELOTNI DOHODEK

Celotni dohodek, dosežen samo v letu 1969 na osnovi realizacije stekla, uslug in materiala, znaša 8,9 milijarde S-din, kar je bilo tudi pričakovano. Delitev dohodka ni več tako ugodna. Poslovni stroški so bili izredno visoki. Že med letom smo večkrat pisali o tem problemu in o vzrokih, lahko samo zaključimo in rečemo, da se situacija prav nič ni izboljšala v zadnjih nekaj mesecih. Stopnja ekonomičnosti je izredno nizka, verjetno najnižja v zadnjih desetih letih. Udeležba stroškov na celotnem dohodku znaša 60,22 %, predvidevali smo pa največ 55 %, v letu 1968 je bila 56,81 %.

Rezultat take ekonomičnosti je slabša akumulacija. Kljub dosežkom proizvodnje in prodaje je dohodek dosežen samo z 91 %. Takšen dohodek je sicer omogočil izplačevanje planiranih osebnih dohodkov, vendar so skladi ustvarjeni samo z 53 %.

Za osebne dohodeke smo izplačali nekaj nad 3 milijone S-din. S tem je dosežen poprečni neto osebni dohodek na zaposlenega z 966,42 din, kar je za 47,00 din več kot leta 1968. Takšen poprečni osebni dohodek je bil dosežen kljub znižanju števila efektivnih ur za 12 %, kar je rezultat skrajšanega delovnega tedna.

Sredstva za sklade znašajo samo 415 milijonov S-din, kar je izredno slab dosežek v odnosu na leto 1968 (675 milijonov) in plan (773 milijonov).

Pokazatelji uspešnosti poslovanja, izvedeni na osnovi poprečnega števila zaposlenih, kažejo v vseh elementih pozitivne rezultate, kot so proizvodnja, prodaja, itd., vse do takrat, ko upoštevamo ekonomičnost.

Kljub določenim dobrim rezultatom ne moremo biti zadovoljni s poslovanjem v celoti in bo treba v prihodnjem obdobju posebno pozornost posvetiti faktorju ekonomičnosti in popolni planski disciplini.

Ob mednarodnem prazniku žena 8. marcu

ISKRENO ČESTITAMO VSEM ŽENAM HRASTNIKA, POSEBNO ZAPOSLENIM ŽENAM V STEKLARNI HRASTNIK

Uredniški odbor
»Steklarja«,
tovarniški odbor
sindikata,
organi upravljanja

20 let samoupravljanja — 20 let samoupravljanja

Kot vsa podjetja in samoupravni organi delovnih organizacij tudi v Steklarni Hrastnik proslavljamo 20-letnico obstoja delavskih svetov in drugih organov upravljanja, torej obletnico, ki pomeni, da smo v tem obdobju iz povsem posvetovalnih organov razvili samoupravljanje v temelj naše družbene ureditve, s stopnjo razvoja, da si brez teh oblik ne moremo več zamisljati nadaljnega razvoja socialističnih družbenih odnosov.

Ko je vodstvo Komunistične partije preučilo razvojno pot naše družbe od 1945. do 1950. leta, ko je preučilo gradnjo socializma, je prišlo do zaključka, da je potrebno zatreti etatizacijo in preiti na novo razvojno pot, ker bi taka oblika lahko zavrla nadaljnji razvoj socialističnih oblik. Nujno spremembo so zahtevale vse oblike gospodarskega in družbeno-političnega udejstvovanja, zato smo v letu 1950 sprejeli zakon o izročitvi tovarn delavcem v upravljanje, kar je bil velik zgodovinski dogodek. V tem revolucionarnem zakonu so bile izražene osnove nove linije, izgradnje boljše prihodnosti. Državna lastnina se je spremenila v družbeno in to pod neposrednim vodstvom proizvajalcev. To je bila nova koncepcija graditve socia-

drugih področjih dejavnosti.

Od vseh preobrazb pa je bila najpomembnejša preobrazba na gospodarskem področju. Danes lahko ugotovljamo, da je naš gospodarski sistem šel skozi več razvojnih faz. Samo prva faza, ki je sovpadala z obdobjem nacionalizacije, je bila obeležena z nadmočjo državnega aparata, vse naslednje spremembe pa so imele za cilj, da se čim bolj krepí vloga delavskega samoupravljanja, vloga posameznih podjetij. V začetni fazi razvoja gospodarstva je imela vodilno vlogo pri ustvarjanju socialističnega gospodarstva država in to z najrazličnejšimi administrativnimi posegi; konfiskacije, nacionalizacije in drugih oblik, ki so obstoječe gospodarske kapacitete iz najrazličnejših lastnin prenesle v državno lastnino. Ti posegi so bili nujno potrebni in so bili podlaga za nadaljnji politični razvoj, ker se je na ta način odvzela materialna podlaga vsem tistim, ki so nasprotovali socialistični obliki države. Z metodo planskega gospodarstva pa je država v tem obdobju storila pomemben korak in je bila ta metoda v takratnih družbenih odnosih progresivna. Z nadaljnjim razvojem in krepitvijo novih družbenih odnosov pa je bi-

Upravni odbor v letu 1958-60 — predsednik Šantej Alojz

vrednotenja dela. Plače so se štele kot del proizvodnih stroškov. Dobiček se je uporabil za povečanje plač, deloma pa tudi za sklade in investicije. Znatno se je tudi spremenila kategorija prometnega davka, ki je postal pomemben izvor za dohodek proračunskih sredstev. Tudi samoupravljanje je v tem obdobju začelo dobivati vedno večjo vsebino, kar se je kazalo predvsem v tem, da so podjetja pridobila mnogo več samostojnosti tako v gospodarskem pogledu obravnavanja kadrovske politike, oblikovanja proizvodov, določanju predmeta poslovanja itd. To pomeni znaten korak od začetnega obdobja, ko smo imeli čisto distribucijo (delitev proizvodnje in surovin).

V letu 1958 so se pokazale značilne težnje, kako naj bi se povečala učinkovitost gospodarskega sistema glede na porast produktivnosti. Določene spremembe ugotavljanja dohodka so dale sicer določeno prednost, vendar tudi ta sistem ni dal zaželenih uspehov. Zaradi tega je prišlo do poskusa izvajanja kompleksnejše reforme celotnega sistema, ki je sicer istočasno pomenil krepitev materialne baze delavskega upravljanja in nove odnose v gospodarstvu. Večje spremembe so se uvedle na področju razdeljevanja, investicijske politike, odnosov cen, bančne in kreditnega sistema.

Sredi leta 1965 pa je prišlo do gospodarske reforme, s tem pa se je pričelo novo razdobje v razvoju ekonomskega sistema. Glavni cilji reforme so bili: utrjevanje vodilne vloge samoupravljanja v gospodarskem in družbenem razvoju, povečanje ekonomske učinkovitosti samoupravnega sistema itd. Reforma je dala glavno vlogo človeku, zato je bil tudi cilj, da se čim bolj otrese administrativnih posegov in se dá še pomembnejša vloga posameznim delovnim organizacijam. Kako je bilo z reformo in v kakšnem stanju smo danes, pa je stvar ocene, ki je predmet dnevne diskusije gospodarskih, družbenih in političnih faktorjev.

Ko je tovariš Tito ocenjeval gospodarsko in družbeno reformo in nadaljnje naloge, je dejal: Pred nami je naloga, da v prihodnjem obdobju dograjujemo, utrjujemo in povečujemo učinkovitost samoupravljanja tako na področju gospodarstva kot tudi v vseh družbenih dejavnostih. Dokončno si moramo priboriti, da bodo osnovni nosilci reprodukcije delovni ljudje v različnih oblikah skupnega dela. S koncentracijo sredstev in usmerjanjem njihove porabe na ekonomski osnovi naj bi predvsem razpolagali proizvajalci sami, in to v soglasju s splošnim interesom socialističnega razvoja. Temu pa se morata prilagoditi tudi položaj in vloga

(Dalje na 3. strani)

Člani in gosti upravnega odbora Steklarne Hrastnik

lističnih družbenih odnosov, ki naj se ne bi opirala na državo in njen aparat, temveč na neposredne proizvajalce in iniciativo delovnih ljudi. Pokazalo se je, da je ureničevanje delavskega in družbenega samoupravljanja edina pravilna pot nadaljnega razvoja naše družbe in da te oblike lahko edine preoblikujejo naše gospodarstvo tako, da bi podjetja začela samostojno razpolagati s sredstvi in samostojno skrbeti za reprodukcijo. Ta gospodarska obveza pa je na drugi strani zahtevala tudi spremembo političnega sistema, zahtevajoč večjo demokratizacijo. Kljub najrazličnejšim pomislekom in dilemam je bilo potrebno zaradi graditve boljše prihodnosti odločno stopiti v korak za spremembo družbenih odnosov, za odpravo administrativnih posegov in za ustvaritev novih odnosov, v katerih bi bil delovni človek subjekt pravic in obveznosti. Iz tega izhaja, da je v navedenem obdobju šlo za preobrat razvojnih koncepcij naše družbe, tako na gospodarskem, političnem, kulturnem in

lo potrebno po določenem obdobju spremeniti tudi tako obliko upravljanja gospodarstva, ker je v določenih primerih že začela zavirati nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj. Velike spremembe so se začele izvrševati po letu 1954, katerih glavna naloga je bila razširitev samoupravljanja v gospodarstvu. V zvezi z upravljanjem družbenih sredstev pa so bile uvedene najrazličnejše oblike — instrumentov, ki so vzpodbujale k racionalnejšemu izkoriščanju osnovnih sredstev. Tako so bile uvedene obresti na osnovna sredstva, odpravljen je bil princip brez odplačilnega financiranja investicij, obveznost vračanja investicijskih kreditov, krediti so se razdeljevali na podlagi razpisov. Pri razdelitvi dohodka med državo in podjetjem je bil uveden princip obdavčenja dobička. Plače so se pričele izplačevati v okviru sprejemljivih norm, s tem da je bil določen povprečni skupni znesek plač, podjetja pa so že imela prvo samostojnost, da so z internim pravilnikom izvršila razdelitev plač na podlagi

Delavski svet leta 1953 — predsednik Rancinger Ludvik

Razvoj potrošnje in proizvodnje votlega stekla do leta 1975

Glede na današnji obseg potrošnje in proizvodnje stekla za široko potrošnjo in gostinstvo lahko zaključimo, da obstaja odprta pot za hitrejši dvig obsega potrošnje in proizvodnje.

Današnja poraba po prebivalcu (okrog 4 kg stekla) nas uvršča v spodnjo grupo srednje razvitih dežel. Če primerjamo potrošnjo v odnosu do dežel, ki imajo danes neto dohodek po prebivalcu med 1000 in 1500 \$, vidimo, da je naša poraba samo 30 do 40 % njihove potrošnje. To pomeni, da bi pri neto produktu 1000 \$ po prebivalcu, kolikor je predvideno leta 1975, naša potrošnja morala porasti za 2—3 krat. Zaradi realnega pričakovanja, da se bo povečal tudi uvoz in da prihaja do vse večje proizvodnje materialov, ki so konkurenčni steklu, predvidevamo, da se bo potrošnja po prebivalcu zvišala za 60—80 % v odnosu na sedanjí obseg. Dvig proizvodnje bi moral biti še večji, če želimo obdržati današnje stopnje rasti izvoza v naslednjih letih.

Takšna ocena razvoja ima realne osnove, ker namizno, gostinsko in razsvetljavno steklo pričakuje hiter porast potrošnje posebej v deželah z dinamično rastjo gospodarstva in hitrim dvigom standarda, kamor sodi tudi naša država v nadaljnjih 5 letih. Podoben razvoj potrošnje je bil v vseh deželah v zadnjih 10 letih, ki so doživele podoben splošen razvoj.

Če pri tem upoštevamo današnjo sposobnost industrije stekla za široko potrošnjo, potem moramo v

nadaljnjih petih letih razvoj proizvodnje usmeriti v tri osnovne smeri: prvič, potrebno je izboljšati asortiman in ga načrtno in sodobno razvijati; drugič, nenehno izboljševati kvaliteto izdelave in tretjič, tehnologija se mora razviti v smeri, ki omogoča kvaliteto, racionalno in ekonomično proizvodnjo.

Na proizvodnji leži veliko breme maksimalnega izkoristka danih možnosti. Te možnosti obstajajo v nenehnem razvoju turizma in stavbene izgradnje, povečanju standarda in zaposlenih.

Današnja stopnja razvoja turizma z okrog 300 milijonov dolarjev dohodka že omogoča visoko stopnjo potrošnje stekla za široko potrošnjo, kar je razvidno iz rezultatov zadnjih dveh let.

Perspektivni razvojni program turizma do leta 1975 s svojim programiranim dohodkom približno 900 milijonov dolarjev odpira široke možnosti, toda obenem zahteva aktivno delo na razvoju industrije stekla.

Obseg stavbene izgradnje je veliki barometer za obseg potrošnje stekla široke potrošnje. Glede na to, da program razvoja Jugoslavije mnogo govori o izgradnji, lahko pričakujemo, da bo prišlo do večje potrošnje tudi pri steklenih izdelkih.

Steklo široke potrošnje je danes najvažnejši izvozni artikel steklarke industrije. Od skupne proizvodnje tovrstnega stekla v vrednosti 200 milijonov din znaša izvoz 60 milijonov din oziroma

okrog 30 %. Takšen odnos moramo obdržati tudi v naslednjih letih, da dosežemo vrednost izvoza okrog 90 milijonov din.

Povezava steklarke industrije z mednarodnim trgom bo omogočila uvajanja masovne in velikoserijske proizvodnje, kar spet omogoča kvaliteto in cenejšo proizvodnjo.

Modernizacija proizvodnje je možna samo pri razvojni politiki, ki omogoča in razširja mednarodno kooperacijo. Mi smo lahko do-

stojni partnerji takšnih poslovnih zvez samo, če se uveljavimo na razvitih tržiščih.

Na področju notranjih povezav moramo stremeti za ukinitvijo prptosti in ustvarjati oblike medsebojnega sodelovanja, ki bodo realne in ekonomsko opravičene, da dosežemo večji učinek vloženih sredstev ter večjo tržno in reproduktivno sposobnost.

Mlinar Martin

Grenki spomini

*Minilo let bo dvajsetšest,
ko oče dvignil žuljavo je pest.
Prišla trudna domov sem iz tovarne
in že pogled očetov razkril mi
odločitev za njegovo je dejanje.*

*Bilo mi sedemnajst je let,
a mlajši sestri komaj enajst,
drugi šestnajst in tretji petnajst let je imel.
Otroci! kdo je odločil za odhod se
v partizane? izbruhnil resen v
nas je glas očetov.*

*Nevarna, dolga in tvegana je naša pot.
A čimprej moramo od tod,
kajti vohuni — špijoni prežijo
na nas od vsepovsod.*

*V sobi je mlajša sestra mirno spala.
Nasmeha na njenem ni bilo obrazu,
zresnila se je ob očetovem ukazu.*

*Se danes mi živo v spominu
je materin blede obraz in odločen njen glas.
Ne, rajši svobodno v gozdove — v borbo,
kot v trboveljske zapore, kjer okusila
sem že zasliševanja in poniževanja.*

*Pripravila nam najnujnejše
stvari je v kupe štiri, povezala
jih je v cule za v neznanu nam je
pot in dejala:
»Srečno, otroci, zdaj odtod!«*

*Odšli molče smo dva in dva
v jasno zimsko jamarsko noč.
Sešli se šele uro daleč od Litije,
kjer življenje redkejšje bilo je od tiranije.*

*Vodič nas skrbno vodil je čez
minsko polje in naše misli
vodile so nas na boljše.*

*Naš svobodni dih bil le je
za trenutek, nato odšli smo
vsak v drugo smer, da izsledila
ne bi nas fašistična tam zver.*

*Beseda »svoboda« je kratka,
a pot do nje bila je leto in pol,
a ta pomlad najlepša bila v
mojem je življenju:
Saj svet s pomladjo vstajal je v prebujenju.*

*Brat — brata je iskal,
oče — hčer in mati sina.
A v mnogih je od teh še danes
za izgubljenim — ostala grenka bolečina.*

20 let samoupravljanja

(Nadaljevanje z 2. str.)

ga banke, ki naj bi vse bolj izražala interese združenih proizvajalcev... Ko ocenjujemo preteklo obdobje razvoja, se moramo zavedati, da smo v 20 letih povojnega razvoja prehodili zgodovinsko pot preoblikovanja države iz kmetijsko nerazvite do srednjerazvite, bolje rečeno do industrijsko kmetijske države. V tem obdobju smo povečali družbeno proizvodnjo za 2-krat, blagovno izmenjavo s tujino za približno 9-krat; pričeli smo izdelovati vrsto novih proizvodov, ki jih prej nismo, kot na primer: ladje, traktorje, avtomobile, radijske in TV aparate in drugo. Družbeni proizvod na prebivalca se je s približno 200 dolarjev v letu 1947 dvignil v letu 1968 na približno

600 dolarjev. To je velikanski uspeh, na katerega pogostokrat pozabljam, ko smo obremenjeni s tekočimi problemi.

Vsebina teh besed in misli nam daje pomembno razlago in prikaz realnosti našega razvoja. V skupnem našem družbenem uspehu pa je tudi naše podjetje kot del družbene enote po svoji zmogljivosti in prizadevanju članov delovne skupnosti prispevalo k takim rezultatom. V zvezi z nadaljnjim razvojem pa bomo morali tudi mi razmisliti o še učinkovitejši gospodarski in ekonomski politiki, pomisliti tudi na nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov, ker bomo le na ta način lahko stopali v korak z našim celotnim družbenim in gospodarskim razvojem.

Viktor Sušin

Člani DS v letu 1958-60 — predsednik Smodič Julij

Razmišljanja o samoupravni politični aktivnosti žena

Ob 20-letnici samoupravljanja, kakor tudi ob prazniku Dneva žena smo morali dolžni tudi, da razmišljamo o vlogi in položaju naše žene v našem samoupravnem sistemu in naši družbi. Vedno in povsod poudarjamo enakopravnost naše žene kot člana družbe, ki se lahko vsestransko udejstvuje in uveljavlja. Če pogledamo zgodovino, vidimo, da je komaj socialistična ureditev prinesla ženi enakopraven položaj in da lahko žena enakopravno kot upoštevan družbeni činitelj odloča o vseh zadevah, ki so osnovnega pomena za obstoj družbeno politične ureditve. Ta pridobitev je bila izvojevana v Jugoslaviji skupno s socialistično revolucijo, zato je potrebno, da danes po 20 letih samoupravljanja in po jubileju, ki ga vsako leto praznujejo naše žene, razmišljamo o politični in samoupravni aktivnosti naših žena. Navedli smo že, da lahko naša žena enakopravno politično in samoupravno deluje v našem sistemu, da se žena upošteva kot enakopraven odločujoči faktor, vendar se v praksi le delno to izvaja, v večini primerov pa naša žena, tudi delavka, ne izkazuje svoje politične in samoupravne aktivnosti. V tem primeru ne gre za nikakršno avtoritativno ali strokovno negacijo sposobnosti naših žena, kakor tudi ne za to, da bi kdorkoli omejeval njihove pravice, temveč gre v večjem številu za samoupravno in politično pasivnost, upoštevaajoč vse družbeno politične, gospodarske, ekonomske in kulturne razmere, v katerih živi naša žena. Ta razmišljanja o aktivnosti niso odraz stanja samo v Steklarni Hrastnik, ker jih lahko upodobimo za vsa podjetja širom Slovenije in Jugoslavije. Ne moremo mimo dejstva, da imamo v organih upravljanja zelo malo žena. zelo redki so pa primeri, da bi bile žene zastopane v kolegialno izvršilnih organih, ali da bi bile individualni izvršilni organ kljub temu, da imamo mnogo delovnih organizacij, kjer so člani delovne skupnosti skoraj samo žene. Ob takem stanju to ne pomeni nezaupanja ali diskriminacijo nasproti našim ženam, temveč gre v prvi vrsti za to, da tudi v teh podjetjih žene niso znale uveljaviti svojo samoupravno in družbeno politično aktivnost in dokazati, da so kljub nekaterim nasprotnim mnenjem dejansko v našem družbenem sistemu sposobne voditi in opravljati vse tiste družbeno politične funkcije, ki jih pred delovnega človeka postavlja in zahteva naš samoupravni sistem. Verjetno je odraz takega stanja prepričanje nekaterih še obstoječih konzervativnih kadrov, ki mislijo in menijo, da je edino moška oseba tista, ki lahko v večini primerov, zlasti pa podjetja z organizacijo združenega dela več samostojnih enot, vodi v okvirju poslovno socialistične politike. Imamo sicer primere, da so tudi žene individualno izvršilni organi, vendar se to v večini primerov nanaša na terciarno ali uslužnostno dejavnost. Poleg tega pa je tudi v nekaterih delovnih organizacijah določeno število žena razporejenih na nekatera vodilna delovna mesta, v večini primerov v finančnem ali gospodarsko računskem sektorju, kar nima toliko družbeno politične vloge, ampak gre za sistematično in načrt-

no obdelavo finančnih pokazateljev v zvezi s poslovanjem podjetja.

Ob takem premišljevanju pa si moramo zastaviti vprašanje, zakaj tak položaj žene, čeprav ima vse pravne in politične možnosti za

Proslava 8. marca 1969

večjo družbeno politično in samoupravno aktivnost. Delno je odgovor v tem, da je bila naša žena v preteklosti vedno zapostavljena in da jo je komaj naša ureditev in tudi zadnje obdobje naše ureditve dalo možnosti za večjo aktivnost. Dejstvo je, da se kljub takemu stanju in tem možnostim naša žena še ni znašla, marsikatera je družbeno politično boječa in se zaradi določenih okoliščin ne upa postaviti svojega glasu tam, kjer bi bilo to potrebno. Poleg tega se moramo zavedati, da je poleg dela v delovnih organizacijah obremenjena z domačim gospodinjstvom, ker je le še večina moških takih, ki ne želijo, morda ne znajo ali ne morejo zaradi preobremenjenosti opravljati teh del, kar na drugi strani odteguje žene, da bi lahko bile seznanjene s celotnim družbeno političnim dogajanjem in da bi tudi aktivno sodelovale pri uresničevanju svoje enakopravnosti. Vsekakor pa ravno pomanjkanje znanja o družbeno političnem in samoupravnem sistemu mnogokrat ne omogoča, da bi žena aktivno sodelovala pri uveljavljanju in razvoju našega nadaljnega samoupravnega in političnega sistema. Za tako stanje pa ne gre kriviti naše žene, odgovorni so tudi vsi drugi družbeno politični činitelji, ki bi morali dati več možnosti in več poudarka vsemu sistemu, kar s tiho željo, včasih morda tudi

glasno izražajo naše žene. Vsekakor se zavedamo, da je naša žena enakopraven član naše družbe, zato smo dejansko dolžni, da ženam pomagamo pri njihovem uveljavljanju, da jih podpremo na vsakem koraku in jim zaupamo izvajanje samoupravnih in družbeno političnih funkcij, ker jim bomo edino na ta način dokazali, da tudi njim zaupamo pomembne naloge in vsakdo lahko verjame, da bodo te naloge izvršene v enakem obsegu, če ne morda včasih še bolj in bolj natančno kot se izvršujejo doslej.

Kljub temu razmišljanju pa lahko ugotovimo, da se je v preteklosti naša žena že delno uveljavila, da je tudi zastopana v samoupravnih organih in na družbeno političnem področju in da so že nekatere žene s svojo aktivnostjo mnogo pripomogle k nadaljnjemu razvoju samouprave na vseh področjih, tudi k razvoju boljšega gospodarskega stanja, saj vemo, da s svojim delom tako v podjetju kot doma mnogo prispevajo h gospodarski rasti naše družbe. Vsekakor smo jim lahko hvaležni za tako vlogo in tako požrtvovalnost, zato smo dejansko dolžni, da jim izkazujemo več zaupanja, ne samo ob dnevu 8. marca, temveč vsak dan na vsakem mestu, ker ji bomo edino na ta način povrnili vse tisto, kar je dala oziroma žrtvovala ne samo za družino, temveč tudi za našo družbo.

Iz dela občinske skupščine Hrastnik

RESOLUCIJA EKONOMSKE POLITIKE TER POLITIKE ZBIRANJA IN UPORABE SREDSTEV ZA SPLOŠNO POTROŠNJO V LETU 1970

I.

RAZVOJ IN REZULTATI V LETU 1969

Delovne organizacije v občini Hrastnik so v letu 1969 v primerjavi z letom 1968 dosegle rezultate, ki so — lahko rečemo — zadovoljivi, kljub težavam, katerih učinek je deloval zaviralno.

Zavedati se moramo dejstva, da je gospodarska reforma z vsemi spremljajočimi pozitivnimi in negativnimi vplivi bolj kot v katerikoli letu doslej vplivala na gospodarjenje v delovnih kolektivih, ki so se v preteklem letu srečevali s problemi, kakršne je pogojevalo domače in inozemsko tržišče.

Osnovna značilnost za situacijo, v kateri je delovalo gospodarstvo v preteklem letu, je pojav splošne nelikvidnosti v podjetjih in dejstvo, da je gospodarstvo občutno znižalo stopnjo akumulacije, ustvarjena sredstva pa je v največji meri uporabilo za kritje osebnih dohodkov. Nadaljnja značilnost je tudi v tem, da v preteklem letu ni uspelo naši družbi urediti vprašanja stabilizacije cen in smo tako zaključili poslovno leto z jasnimi znamenji inflacijskih težav, ki bodo tudi v letu 1970 negativno vplivale na rezultate delovnih organizacij. Ker so prejšnje ugotovitve značilne za naše celotno gospodarstvo, lahko kljub vsemu ugotovimo, da je bilo poslovanje naših delovnih kolektivov solidno in da so v obstoječih objektivnih pogojih dosegli primerne rezultate. Dosežena je bila večja izkoriščenost proizvodnih zmogljivi-

vosti, občutno povečanje storilnosti, dosežen pa je bil tudi napredek pri modernizaciji ter v vključevanju delovnih organizacij v mednarodno menjavo. To ugotovitev potrjujejo podatki o posameznih elementih v delitvenem razmerju, ki so ocenjeni na podlagi objektivnega stanja.

Positivni rezultati na področju materialne proizvodnje se relativno ugodno odražajo v osebni in družbeni standard kot celoti, kakor tudi v razvoju na posameznih področjih negospodarskih družbenih dejavnosti. Nekateri globalni elementi osnovnih delitvenih kategorij, doseženi v letu 1969, ter njihova primerjava z letom 1968 nam kažejo naslednje:

Celotni dohodek je porasel za približno 9,5% v primerjavi z letom 1968, dohodek pa je bil višji za okrog 9%. Skupno porabljeni sredstva odgovarjajo povečanemu celotnemu dohodku in so bila v preteklem letu za približno 9% višja od porabljenih sredstev iz leta 1968. Skoraj za enak odstotek kot celotni dohodek se je povečal tudi družbeni proizvod, ki je prav tako porasel za okrog 9%. Bruto skladi osebnih dohodkov so višji za 11,5 do 12,5%, medtem ko je število zaposlenih naraslo le za 1,4%. Vzrok za relativno nizek porast zaposlenih je v tem, ker se je število zaposlenih pri rudniku Hrastnik precej znižalo. Ostanek dohodka je v primerjavi z 1968. letom nižji za okrog 7%.

Iz opisanega je razvidno, da so nekatere kategorije v delitvi do-

hodka zadovoljivo porasle, nekatere pa kažejo stagnacijo ali celo nazadovanje. Pri tem je najbolj zaskrbljujoče dejstvo, da so nekatere delovne organizacije precej načele lastno substanco in tako omajale dokaj solidne temelje za nadaljnji razvoj lastnega potenciala.

Pogosti taki pojavi lahko spravijo v nevarnost pozitivne efekte gospodarske ekspanzije.

Prav gotovo pa je, da so učinkovitejšo poslovanje gospodarstva ovirali tudi nezadostno prilagojeni sistem razširjene reprodukcije, fiskalni sistem, kreditni in bančni sistem ter devizni in zunanje trgovinski režim.

V takih razmerah je bila učinkovitost ukrepov za uresničevanje ciljev ekonomske politike manjša, nekateri ukrepi pa niso vselej zasledovali njenih ciljev. Tržne in gospodarske zakonitosti delujejo z mnogimi omejitvami. Zato je tudi obnašanje delovnih organizacij, bank in drugih faktorjev še vedno premalo v skladu s tržnimi kriteriji. Nekateri ukrepi ekonomske politike in na njih podlagi odločitve gospodarskih organizacij niso bili v zadostni meri usmerjeni k nadaljnjemu odločnejšemu odpiranju našega gospodarstva in sprejemanja kriterijev razvitih gospodarstev v poslovni in razvojni politiki.

Za gospodarstvo v občini in za bodoči razvoj ter za ustrezno planiranje na posameznih področjih je še posebej zanimivo nesorazmerje, ki se kaže v precejšnji eno-

(Dalje na 5. strani)

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE HRASTNIK

stranski razvitosti naše občine. Tako je na primer v celotnem dohodku udeleženo gradbeništvo z 3,84 odstotka, trgovina in gostinstvo z 8,53 %, obrt s 6,07 % ter stanovanjska in komunalna dejavnost s 3,5 %. Iz tega lahko zaključimo, da ustvari industrija in rudarstvo 78,10 % celotnega dohodka. Zato bo v bodoče ena od osnovnih nalog občine v razvijanju in krepitvi takšnih dejavnosti, ki naj spremelja ali dopolnjujejo obstoječo industrijo. Ugotovitve oz. odstotki posameznih panog gospodarstva, ki so zastopane v celotnem dohodku, veljajo z majhnimi desetinkami odstopanja tudi za zaposlitev v posameznih panogah gospodarstva naše občine.

CILJI IN NALOGE V LETU 1970

Izhodišče ekonomske politike za leto 1970 so postavke družbene in gospodarske reforme ter srednjeročnega načrta in velika prizadevanja za njihovo dosledno uresničevanje. Pri uresničevanju tega cilja se bo ekonomska politika za leto 1970 opirala na uspehe, ki so bili doseženi, in pozitivne tendence, ki jih je pokazal razvoj v letu 1969.

Pred ekonomsko politiko za leto 1970 je zahtevna naloga konsolidacije in stabilizacije gospodarskih tokov pri nadaljnji hitrejši rasti, čeprav verjetno nekaj počasnejši kot v 1969. letu. S tako politiko bo treba ustvariti ugodne pogoje za določitev in začetek uresničevanja nalog v novem srednjeročnem razvojnem obdobju, ki je pred nami. Pri tem je bistveno podpreti ekspanzijo tiste proizvodnje in sploh gospodarske aktivnosti, ki je opravičena z realnim povpraševanjem na trgu, zlasti pa z izvozom.

Da bi zagotovila uresničenje tako zastavljenih ciljev gospodarskega razvoja, bo morala biti ekonomska politika za leto 1970 usmerjena: k doseganju optimalne rasti gospodarstva, k povečanju produktivnosti v vseh panogah gospodarstva, k čimvečjim možnim vlaganjem razpoložljivih sredstev v osnovna, predvsem pa v obratna sredstva, k večji delovni disciplini in nenehnemu izboljševanju odnosov zaposlenih do predmetov dela, v skrb za zbiranje sredstev za razširjeno reprodukcijo, v primeren dvig najnižjih osebnih dohodkov zaposlenih, k primernemu porastu števila zaposlenih, k večji pozornosti v programiranju in postopnem razvijanju terciarnih dejavnosti, k zbiranju potrebnih sredstev za nadaljevanje financiranja splošne potrošnje kot so gospodarske investicije, narodna obramba, kulturne in športne dejavnosti, štipendiranje in podobno.

V skladu s temi nalogami in pri dosedanjem prilagajanju proizvodnje zahtevam zunanega in notranjega tržišča ter glede na kvalitativne strukturne premike organizacijskih oblik znotraj gospodarstva, zlasti pa še glede na postopno modernizacijo opreme in nenehna izboljševanja tehnoloških postopkov, se predvideva, da bo gospodarstvo doseglo v l. 1970 naslednje rezultate: družbeni proizvod celotnega gospodarstva se bo realno dvignil za 8 do 9 %, pri čemer pričakujemo, da se bo industrijska proizvodnja povečala za 10 do 12 %. Narodni dohodek naj bi narasel za okrog 8 do 10 %. Rast gospodarske aktivnosti pa naj omogoči povečanje zaposlenosti približno za 2 do 3 %.

	Leto 1969	Leto 1970	V 000 din Indeks 1970/69
Celotni dohodek	313.975	340.348	108,4
Porabljena sredstva	182.280	197.045	108,1
Narodni dohodek	135.740	147.956	109
Bruto OD	78.060	87.078	113
Zaposleni	3.992	4.092	102,5
Izvoz v \$	2.500	2.540	101,6

Glavne naloge ekonomske politike na področju zaposlenosti in zaposlovanja so v tem, da ohranja in stabilizira rast zaposlenosti v okvirih, ki so ekonomsko realni. Strokovni kadri, produktivnejša vključitev presežkov v mejah dane zaposelnosti ter strokovno usposabljanje ne kvalificiranih delavcev naj bi bili garant za postopno uresničevanje postavljenih ciljev. Pri določanju politike delitve dohodka delovnih organizacij bo potrebno zagotoviti uresničevanje sprejete politike, ki določa, da se mora sklad osebnih dohodkov gibati v skladu z rezultati gospodarjenja. Pri doslednem izpolnjevanju postavljenih nalog je pričakovati, da bi sklad osebnih dohodkov porasel za okrog 13 %. K temu pa je še dodati, da je uspešno reševanje obstoječih gospodarskih problemov kakor tudi izpolnjevanje postavljenih nalog v veliki meri odvisno predvsem od prizadevanj samih delovnih skupnosti za izboljšanje finančne discipline, kakor tudi od tega, da pravočasno in same rešujejo svoje notranje finančne probleme.

Postopno odpravljane motenj v poslovnih odnosih v gospodarstvu in izven gospodarskih dejavnosti je prvi pogoj za skladnejši razvoj gospodarskih tokov.

Ena izmed zelo odgovornih nalog je nenehno izpopolnjevanje samoupravnih aktov delovnih skupnosti. V preteklem obdobju je proces deatizacije oz. decentralizacije upravljanja v gospodarstvu terjal od delovnih organizacij stalno izpopolnjevanje samoupravne sistema.

Ta proces je nadaljevati tudi v letu 1970. Posebno pozornost je treba posvetiti uveljavitvi zakonskega določila o uvedbi 42-urnega delovnega tedna, ker se zakoniti rok približuje koncu.

Da bi se pospešil razvoj samoupravnega in družbenega dogovarjanja in da bi ta proces postal učinkovitejši, je treba kar se da široko uveljaviti in graditi sistem ter pravila funkcioniranja samoupravnih dogovorov. Posebnega pomena je delitvena politika delovnih organizacij. Samoupravno in družbeno dogovarjanje in sporazumevanje na področju pridobivanja in delitve dohodka je treba hitreje izvajati in razvijati kot osnovni del širšega samoupravnega delovanja delovnih ljudi, ki naj usklajuje njihove posamične in skupne interese ter krepí njihov vpliv in odgovornost za celoten gospodarski in družbeni razvoj občine kot celote.

Uresničevanje ciljev ekonomske politike zahteva zavzetost vseh samoupravnih, predstaviških in družbeno-političnih faktorjev za njeno izvajanje, ker se s tem ustvarja pogoj, da se v gospodarskih gibanjih uresniči skladnejša razmerja in da se celotna gospodarska dejavnost razvija v skladu z materialnimi možnostmi.

Nujna so prizadevanja delovnih organizacij samih, da z boljšim

poslovanjem, hitrejšim uvajanjem racionalizacije dela, pospeševanjem tehnoloije, primernejšo stimulacijo za ustvarjalno delo ter krepitvijo integracijskih procesov čim hitreje povečujejo dohodek. Hkrati so potrebni ukrepi, da se pri delitvi dohodka dosega skladnejša razmerja med posameznimi oblikami potrošnje, med delovnimi organizacijami in družbeno skupnostjo.

V sedanjem gospodarskem položaju je zlasti pomembno, da se pozornost delovnih organizacij odločno usmeri k lastnemu poslovanju in izkoriščanju lastnih možnosti za uspešen razvoj proizvodnje in boljše ekonomiko gospodarjenja.

Gospodarska rast, s katero računamo v letu 1970, bo v precejšnji meri odvisna od učinkovitega izkoriščanja sedanje in uvajanja ter obvladanje nove tehnike in tehnologije. Zato bo treba nenehno izboljševati kvalifikacijsko sestavo s strokovnim usposabljanjem zaposlenih delavcev, predvsem pa z zaposlovanjem novih strokovnih kadrov, doseči pa je nujno tudi ustreznejše nagrajevanje visokokvalificiranih strokovnjakov.

Strokovna usposobitev ne kvalificiranih ljudi, ki iščejo zaposlitev, je pogoj za njihovo produktivno delo in zaposlitev. Zato je nujno, da delovne organizacije, družbeno politična skupnost, zavod za zaposlovanje, temeljna izobraževalna skupnost in drugi dejavniki pretehtajo možnosti za združitev prizadevanj, da bi na tak ali podoben način postopoma realizirali osnovno in strokovno izpopolnjevanje in izobraževanje takih delavcev.

V letu 1970 se naj na tem področju postopno omogoči uveljavljanje ekonomskih odnosov

II.

Realizacija postavljenih nalog za leto 1970 bo omogočila nadaljnjo rast splošne potrošnje v občini, ki pa postavlja nekatere večje potrebe v občinskem proračunu, ker se bo le tako izboljšal materialni položaj nekaterih področij, ki so v prejšnjih letih zaostajala.

Tako se bodo v letu 1970 v proračunu nekoliko povečala sredstva, namenjena za komunalno dejavnost in to predvsem zaradi večjega obsega in izboljšanja te dote se s tem zagotovi njegovo samostojno materialno osnovo. Nadalje se bodo v proračunu povečala tudi sredstva, namenjena krajevnim skupnostim, tako da bo krajevna samouprava lahko z nekoliko večjo gotovostjo programirala svoje delo in zagotovila še druga sredstva, potrebna za realizacijo postavljenih programov na področju urejanja lokalnih zadev.

Ugotovljeno je, da se srednjeročna predvidevanja na področju stanovanjske izgradnje tudi v letu 1969 niso povsem uresničila. V letu 1970 bo dograjena 48-stanovanjska stolpnica na Logu. Poleg tega bo v tem letu dograjenih tudi okrog 35 individualnih družinskih javnosti, ki se predvideva v tem

stanovanj. Po programu stanovanjskega podjetja se v tem letu predvideva pričetek gradnje 51-stanovanjske stolpnice na Logu. Pričelo pa se bo tudi z gradnjo 22 stanovanj, namenjenih za borbe in upokojece. V tem letu bo dopolnjena tudi urbanistična dokumentacija — urbanistični program in načrt za Hrastnik in Dol ter urbanistični red. Na osnovi te dokumentacije se bo lahko zasebna stanovanjska izgradnja bolj intenzivno razvijala kot doslej, saj je delno na stagnacijo v vseh teh letih vplivala med ostalim tudi pomanjkljiva urbanistična dokumentacija. Stanovanjski prispevek v višini 4 % od bruto osebnega dohodka ostane tudi v letu 1970. Ker pa je leto 1970 zaključno leto stanovanjske reforme, je nadaljnja naloga na tem področju pripravi osnovne bodočega sistema stanovanjskega gospodarstva oz. njegove graditve.

V letu 1969 je bil izdelan srednjeročni program modernizacije cest IV. reda in javnih poti za razdobje 1970—1974. Ta program je razdeljen v posamezne etape. Tako je predvideno, da naj bi v okviru razpoložljivih finančnih sredstev v I. etapi modernizirali lokalnih cest v dolžini 3.555 m, za kar bi bilo potrebno zagotoviti okrog 682 560 din. Glede na obseg programa modernizacije cestnega omrežja na območju občine se predvideva, da se bo ta program izvajal postopoma in bo v okviru realnih finančnih možnosti realiziran do konca 1974. leta. Prioritetni red modernizacije cest v letu 1970 bo odvisen od pomembnosti ceste in od finančnih sredstev, ki bodo v ta namen na razpolago. Pri tem naj bi sodelovale v okviru danih možnosti vse delovne organizacije in krajevne skupnosti na območju občine. Modernizacija stanovanjskih cest pa se bo obravnavala v okviru opremljanja gradbenih zemljišč.

V letu 1970 bo potrebno še v večji meri izvajati politiko za izboljšanje življenjskega standarda upokojevcem in borcem NOV ter si prizadevati za reševanje problemov na področju vzgoje in izobraževanja ter otroškega varstva. Prav tako bo potrebno v tem letu posvetiti posebno skrb zaposlovanju in v zvezi s tem skrbeti za ugodnejšo kvalifikacijsko strukturo zaposlenih.

Vzporedno s temi potrebami in nalogami pa bi bilo nujno, da vse delovne organizacije v občini spoštujejo dogovore o financiranju negospodarskih investicij, narodne obrambe, kulturne in športne dejavnosti itd., s čimer bi intenzivneje reševali probleme na teh področjih.

III.

Pokrivanje proračunskih potreb in potreb Temeljne izobraževalne skupnosti.

V okviru samostojnosti, ki jo daje občini ustava in v skladu z obstoječimi zakoni zvezne in republiške skupščine ter v okviru sprejetih resolucij o ekonomskem razvoju v letu 1970, mora občinska skupščina zbrati potrebna sredstva za kritje čistih proračunskih potreb na področju vzgoje in izobraževanja.

Ta sredstva bodo zbrana ob upoštevanju določb zakona o prispevkih in davkih občanov ter zakona o davku od prometa blaga na široko in na podlagi predpisov občinske skupščine, s katerim so predpisane razne dajatve.

(Dalje na 6. strani)

IZ DELA OBČINSKE SKUPŠČINE HRASTNIK

(Nadaljevanje s 5. strani)

Pri zajemanju sredstev od prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja bo formiran proračun na podlagi 5 % stopnje, kar pomeni, da so gospodarske organizacije obremenjene le za 0,07 % več kot v letu 1969. Vse oblike davkov in taks bodo ostale v glavnem za leto 1970 nespremenjene. Tako bodo zbrana sredstva, s katerimi bo razpolagal proračun občine in temeljna izobraževalna skupnost. Na osnovi predvidenega porasta družbenega proizvoda v letu 1970, porasta sklada osebnih dohodkov ter politiko prispevkov, davkov in taks, je pričakovati, da bodo skupno zbrana sredstva predstavljala približno 12 % zvišanje v primerjavi z letom 1969 ob pogoju, da se bo število zaposlenih povišalo za 1,5—3 %.

Na ta način se predvideva, da bi zbrali za potrebe financiranja temeljne izobraževalne skupnosti 3.967.200 din sredstev, za financiranje proračunskih potreb pa 3.738.570 din.

V zvezi s financiranjem vzgoje in izobraževanja je potrebno omeniti, da temeljna izobraževalna skupnost naše občine v letošnjem letu ne bo udeležena na sredstvih za dopolnjevanje iz republiške izobraževalne skupnosti, kot je bilo to v letu 1969. Iz tega izhaja, da bo morala občina sama v celoti zagotoviti potrebna sredstva za financiranje temeljne izobraževalne skupnosti.

Pri tem je nujno poudariti dejstvo, da se zaradi objektivne situacije pri zbiranju sredstev za potrebe proračuna, katera bodo porabljena za financiranje vzgoje in izobraževanja, ta sredstva ne bodo povečala v skladu s sklepi in priporočili skupščine SRS in bo dokončna sanacija materialne osnove na tem področju odložena na prihodnje leto.

ZBIranJE SREDSTEV NA PODLAGI SAMOUPRAVNIH DOGOVOROV

Glede na prakso preteklih let in na podlagi priporočil družbeno-političnega zbora skupščine, naj bi tudi v letu 1970 delovne organizacije na podlagi samoupravnih dogovorov prispevale sredstva za financiranje nekaterih potreb, ki jih ni mogoče financirati iz proračuna občine zaradi nezadostnih dohodkov.

V ta namen naj bi prispevale vse delovne organizacije v 1970. letu 1,74 % od ustvarjenega neto produkta v letu 1969, negospodarske dejavnosti pa bi prispevale 1,3 % od osebnega dohodka. S temi sredstvi, ki bi se jih zbralo v višini okrog 2.000.000 din, bi se financirale potrebe na področju planiranih negospodarskih investicij kot je gradnja šole, narodna obramba, kultura in telesna kultura ter štipendiranje. Za financiranje posameznih potreb bi uporabili: 1 % za negospodarske investicije, 0,4 % za narodno obrambo, 0,3 % za kulturo in telesno kulturo ter 0,4 % za štipendiranje.

Tako bi s samoupravnimi dogovori med občinsko skupščino in delovnimi skupnostmi v gospodarstvu in družbenih službah zbrali prepotrebna sredstva za financiranje prej navedenih potreb, ki jih je občina dolžna financirati v okviru materialnih možnosti.

Vse delovne skupnosti v občini bi se morale solidarno vključiti v

ta način zbiranja sredstev, s čimer bi dale podporo politiki občinske skupščine in vseh družbeno-političnih organizacij v občini.

IV.

Iz opisanega izhaja, da je ta resolucija družbeni dogovor, koordiniranje akcij in ciljev v interesu nadaljnjega skladnega razvoja občine v letu 1970.

Zaradi tega mora ta resolucija predstavljati izhodišče vseh delovnih organizacij ter samoupravnih institucij v občini.

Zaradi čim skladnejšega nadaljnega razvoja občine in posameznih panog oz. dejavnosti bi bilo potrebno v najkrajšem času sprejeti srednjeročni program razvoja, ki bo usmerjal razvoj občine kot celote in nakazoval razvojne možnosti posameznih delovnih organi-

zacij. Ta program naj bi upošteval objektivno situacijo v občini in posameznih delovnih organizacijah, nakazal naj bi potrebe in možnosti po ustanavljanju ali formiranju novih dejavnosti, nakazoval možne integracijske procese in možnosti poslovno tehničnega sodelovanja naših delovnih organizacij z delovnimi organizacijami v občini in izven nje, kjer je to ekonomsko upravičeno.

Da bi bili ustvarjeni pogoji za naslednji srednjeročni načrt, je treba pravočasno na podlagi analize o uresničevanju ciljev reforme in srednjeročnega načrta za obdobje od leta 1966 do 1970 sprejeti ustrezne rešitve za izpolnitev družbeno-ekonomskega sistema zlasti na področju: razširjene reprodukcije in delitve, trajnih obratnih sredstev za gospodarstvo, fiskalne politike, režima prostih sredstev v

občini in ekonomično usmerjanje le-teh itd.

Za čimbolj dosledno in popolno izpolnjevanje nalog in uresničevanje stališč, ki izhajajo iz te resolucije, naj delovne organizacije in družbeno-politična skupnost kot celota v svoji pristojnosti in v svojem delovnem področju sprejemajo svoje delovne programe ter spremljajo in analizirajo gospodarski razvoj, da bi mogli predlagati in sprejemati ustrezna priporočila za širše družbeno politične skupnosti, da bi na tak način mogli predlagati ustrezne predloge, s katerimi naj bi se skušalo zagotoviti uresničevanje postavljenih ciljev družbeno-ekonomske politike iz te resolucije.

Pristojni svet bo od časa do časa poročal občinski skupščini o uresničevanju ciljev ekonomske politike.

Letna konferenca borcev NOB spodnjega dela Hrastnika

Poleg članov Zveze borcev spodnjega dela Hrastnika so se letne konference udeležili tudi predstavniki občinskega združenja Zveze borcev in krajevnih organizacij Zveze borcev Rudnika in Dola. Med gosti smo videli tudi prvoborca tov. Maksa Jakopiča.

Poročilo o delu krajevne organizacije ZB je podal tajnik organizacije. Poročilo je bilo obširno in je zajelo celotno dejavnost organizacije, ki je bila v preteklem obdobju zelo plodna. Delo organizacije je bilo predvsem usmerjeno v skrbi za obujanje tradicij iz NOB, za nudenje pomoči socialno ogroženim članom. Med letom je bilo

potrebno nekajkrat posredovati, da se uredi pokojnine in priznavalnine nekaterih članov. Ugotovljeno je bilo, da je bilo manjše število članov ZB na letovanju ali zdravljenju v preteklem letu. V tej zvezi bo potrebno po ugotovitvi razprave v letu 1970 več storiti. Leto 1970 bo tudi za organizacijo Zveze borcev leto, ko bo potrebno članstvo aktivizirati, ker je to leto 25-letnica osvoboditve. V okviru Hrastnika se predvideva 9. maja, na dan osvoboditve, velika proslava, na kateri bodo borci imeli svoje posebno mesto. Namerava se ta dan povabiti vse borce kamniško-zasavskega odreda in z nji-

mi skupno proslaviti ta veličastni dan, medtem ko bo okvirna proslava Zasavja 1. maja pri otvoritvi partizanskega doma na Prvinah nad Zagorjem.

Ugotovljeno je bilo, da je mnogo več članov Zveze borcev dobilo denarno pomoč ob priliki 4. julija in novega leta kot v preteklem obdobju.

Tovariš Jakopič Maks in tovariš Razdevšek Ivan sta v obširni razpravi prikazala finančno delitev sredstev iz sklada za gradnjo stanovanj borcev. Ugotovljeno je bilo, da je še vedno premalo sredstev zbranih za rešitev najbolj perečih problemov, obnove, adaptacije ali gradnje novih stanovanj za borce. Predvideva se, v kolikor bo obstojal tudi v letu 1970 sklad, da se zgradi primerna stanovanja predvsem za upokojene borce NOB.

Razprava je ugotovila, da je bilo delo organizacije zelo plodno, predvsem v tej smeri, ker so aktivni Zveze borcev, ki obstojajo pri podjetjih, odigrali svojo vlogo.

Letna konferenca je izvolila nov odbor, za predsednika odbora pa ponovno izvolila tovariša Jerič Jožeta. Sprejela je pa tudi zelo ploden program nadaljnega dela. rigo

UČINKOVITOSTI

V podjetju imamo požarno varnostno komisijo, ki v določenih obdobjih preverja sposobnost posameznih članov, kako bi ravnali, če bi prišlo do požara. Pred letom smo v nekem članku zapisali, da so ob preverjanju znanja nekateri člani pokazali sposobnost rokovanja z gasilnimi aparati, da pa drugi zopet niso imeli o teh zadevah pojma, čeprav so razporejeni na taka delovna mesta, da bi morali to vsekakor obvladati. Poučevanje in preverjanje znanja po komisiji je vsekakor dalo pozitivne rezultate. Dne 24. 2. 1970 ob 20.22 smo bili priča nenadnega požara v podpečju avtomat. proizv., ko je iz doslej še skoraj nepojasnjenih razlogov prišlo do precej močne eksplozije in takega požara, ki bi ob počasni intervenciji lahko povzročil tako materialno škodo, ki bi jo kolektiv občutil še dolgo vrsto let ali bi verjetno uničil skoraj vse tisto, kar je kolektiv zgradil v zadnjih obdobjih. Samo smelost nekaterih članov in dežurnega osebja kakor tudi industrijske gasilske čete, zlasti pa njihova učinkovitost, je preprečila katastrofo. Pri vsem tem zasluži posebno pohvalo vsi tisti, ki so kakorkoli sodelovali pri gašenju požara; s poudarkom, da so pri tem izpostavili svoja življenja, da se niso ozirali na nevarnost, na svoja oblačila in drugo, temveč so imeli v prvi vrsti v mislih to, da je treba čim prej pogasiti požar in tako obvarovati podjetje pred veliko premoženjsko škodo. Posebno je treba poudariti, do so se pri tej akciji izkazali: Ludvik Seničar, Peregrin Gornik, Franc Zibret, Mar-

jan Cizej, Josip Špoljar, Jože Potčin, Stane Senegačnik, Aleksander Drgan, Mirko Smode, Franc Gril, Franc Klepej, Jože Šopar, Irfan Durmišević, ostalo dežurno osebje in industrijska gasilska četa. Morda smo v tem seznamu koga izpustili, kar pa ni namerno, ker smo dobili ustrezne podatke po poizvedbah.

Res je, da smo v tem primeru z učinkovito akcijo preprečili nastanek premoženjske škode, da smo že naslednji dan začeli ponovno obratovati, vendar nam mora biti ta primer v opozorilo, da moramo v bodoče dati več poudarka izobraževanju v zvezi z ravnanjem gasilnih aparatov, zlasti pa tudi, da poučimo delovne ljudi, kako morajo ravnati v primeru nastanka požara. S tem v zvezi smo dolžni, da upoštevamo sklepe občnega zbora industrijske gasilske čete, ki je lepo in natančno nakazala, kaj vse je treba storiti, da bomo pravočasno in učinkovito brez žrtev in večjih premoženjskih škod, preprečevali take ali podobne nevarnosti. Pri tem pa ne gre samo za obveznost samoupravnih organov, temveč v prvi vrsti tudi za dolžnost slehernega člana delovne skupnosti, da se pouči o vsem tistem, kar je nujno potrebno v zvezi z učinkovitostjo odprave nastanka požara ali drugih elementarnih nesreč.

Še enkrat se zahvaljujemo vsem tistim, ki so tako učinkovito sodelovali v tej akciji in obvarovali premoženje podjetja.

Uredništvo

VI SPRASUJETE — MI ODGOVARJAMO

Na pobudo nekaterih članov kolektiva se je uredništvo »Stelkara« odločilo uvesti novo rubriko v našem časopisu, in to:

»VI SPRASUJETE — MI ODGOVARJAMO«. Namen te rubrike je, da člani kolektiva v večjem številu sodelujejo v vprašanji, na katero bo skušalo odgovoriti uredništvo ali odgovorni člani podjetja.

Za uvod postavljamo prva vprašanja:

1. Zanima nas, kaj bomo gradili v letu 1970 v našem kolektivu. Predvsem nas zanima nadaljnji razvoj podjetja in investicije za družbeni standard.

2. Do kdaj bo novo skladišče za gotovo proizvodnjo usposobljeno za uskladiščenje proizvodnje?

3. Kdaj bo centralni delavski svet sprejel plan za leto 1970? Kakšen bruto produkt se predvideva?

Predsedniki DS v 20-letnem obdobju

Leto 1970 je jubilejno leto, ko je minilo 20 let, odkar smo tudi v našem kolektivu prvič izvolili predstavnika kolektiva v samoupravne organe podjetja.

V tej številki imamo namen našim bralcem predstaviti vse dosedanje predsednike delavskega sveta. V prihodnji številki pa bo več besedi o razvoju delavskega samoupravljanja in razvoju podjetja v tem 20-letnem obdobju. Proslava in slavnostno zasedanje centralnega delavskega sveta se predvideva v mesecu marcu.

Rancinger Ludvik

je v Steklarni zaposlen od 29. 6. 1936. leta, sedaj je obratovodja ekonomske enote osnovne proizvodnje.

Na položaju predsednika centralnega delavskega sveta je bil od 1954. do 1956. leta.

Grčar Karli

je zaposlen v steklarni od 9. 4. 1941 kot brigadir pri izdelavi pihanih kozarcev.

Za predsednika centralnega delavskega sveta je bil izvoljen leta 1957 in to funkcijo opravljal tudi leta 1958.

Gerhard Jože

je v steklarni zaposlen od 15. 11. 1938 kot brigadir pri izdelavi na podmornici. Sedaj dela v kadrovsko-pravni službi.

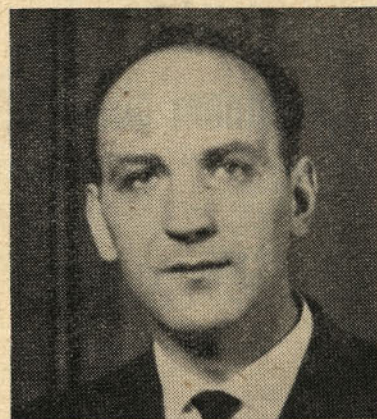
Funkcijo predsednika centralnega delavskega sveta je opravljal od leta 1960 do leta 1962.

Haberl Adolf

je v steklarni zaposlen od 23. 10. 1951. leta. Sedaj je zaposlen kot brigadir pri opalni razsvetljavi.

Predsednik centralnega delavskega sveta je bil od leta 1964 do 1966. leta.

Ing. Tušar Jože

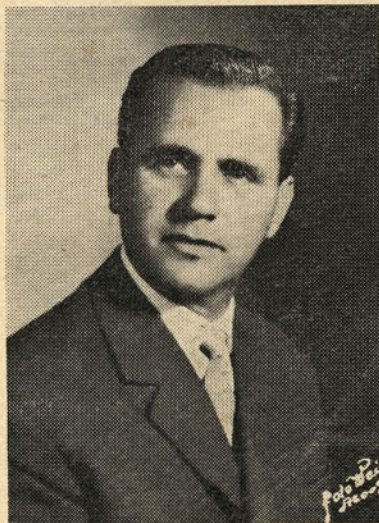
je v steklarni zaposlen od 1. 8. 1953. Sedaj ima dolžnost vodje energetike.

Predsednik centralnega delavskega sveta je bil leta 1966 in 1967.

Smodič Julij

je bil zaposlen v Steklarni Hrastnik od 24. 3. 1939. Delal je na delovnem mestu steklarskega mojstra na stiskalnici. V letu 1969 je bil invalidsko upokojen.

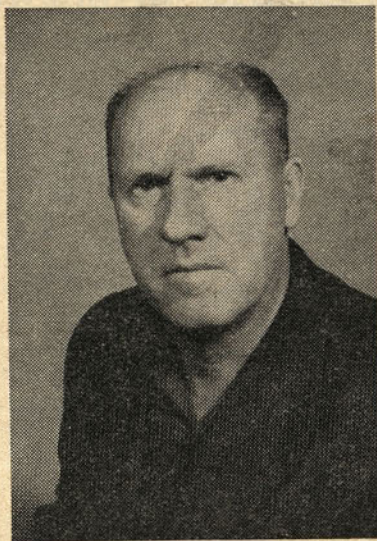
Za prvega predsednika delavskega sveta je bil izvoljen leta 1950. To funkcijo je opravljal dve mandatni dobi do 1952. leta.

Matko Franc

je zaposlen v steklarni od 5. 3. 1937, sedaj je brigadir pri izdelavi na polavtomatskem KIKO stroju.

Za predsednika centralnega delavskega sveta je bil izvoljen leta 1956. Svojo funkcijo je opravljal do leta 1957.

Sihur Anton

je bil v steklarni zaposlen od 1. 3. 1926. leta do svoje upokojitve. Opravljal je delo brigadirja na Wolf stroju, pred upokojitvijo je bil izmenski oddelkovodja v obratu osnovne proizvodnje.

Funkcijo predsednika centralnega delavskega sveta je opravljal od leta 1962 do leta 1964.

Grum Milan

je bil v steklarni zaposlen od 14. 3. 1955 do prekinitve delovnega razmerja leta 1969.

Predsednik centralnega delavskega sveta je bil leta 1967 in 1968.

Kastelic Jože

je bil zaposlen v steklarni od 3. 7. 1922 do upokojitve. Delal je na delovnem mestu steklarja in izmenskega vodje v notranjem obratu.

Funkcijo predsednika delavskega sveta je opravljal od leta 1952 do leta 1954. Ponovno je bil izvoljen za predsednika 1958. leta in bil predsednik do 1960. leta.

OBVESTILO!

Vse člane delovne skupnosti Steklarne Hrastnik obveščamo, da je s 1. 3. 1970 začel veljati nov vozni red avtobusne linije Trbovlje—Komunala—Brezno, in sicer avtoprevoznika SAP Ljubljana. Zaradi preobširnosti voznega reda v danih pogojih ni mogoče, da bi ga oglasili v Steklarju, zato pa opozarjamo vse člane, da bomo vozni red nabili na oglasno desko pri vratarju, kjer si lahko ogledajo čase odhodov in prihodov avtobusov.

Uredništvo

Osnovne značilnosti predloga statuta Steklarne Hrastnik

Komisija za izdelavo samoupravnih aktov je izdelala predlog osnutka statuta Steklarne Hrastnik, upoštevajoč določila 15. in 13. amandmaja kakor tudi specifične razmere organizacije dela in samoupravljanja v našem podjetju. Vsekakor predlog še ni popoln in izdelan v celoti zlasti zaradi tega, ker nakazuje najrazličnejše rešitve, za katere pa se bo potrebno odločiti na sestankih delovne skupnosti ali samoupravnih organih. Celotna nova vsebina statuta daje pomembnejši poudarek samoupravljanju, organizaciji dela, delno tudi odgovornosti in obveščanju. Ta poglavja so značilna za poslovanje in delovanje podjetja, zato je nujno potrebno, da se dosledno in natančno določijo v temeljnem aktu.

V temeljnih določbah statuta je podana ugotovitev, da je Steklarna Hrastnik samostojna in samoupravna organizacija združenega dela, ki posluje kot podjetje pod svojim imenom. Poslovni predmet podjetja je zaenkrat nespremenjen,

vendar bo potrebno začeti razmišljati o registraciji uvoznih in izvoznih poslov, tako da bi podjetje postalo v določenem času tudi samostojen izvoznik. Tudi po sedanjih določilih podjetje samostojno odloča o poslovnem predmetu, o razširitvi ali spremembi, vendar morajo biti za to zagotovljeni minimalni tehnični pogoji. Vso dejavnost podjetja je treba tudi registrirati pri pristojnem Okrožnem gospodarskem sodišču. Poleg glavnega predmeta dejavnosti imamo tudi registrirane postranske dejavnosti, ki jih izvršujejo posamezne organizacijske enote, vendar te enote nimajo samostojnih pravic. Tako je nanovo postavljena posebna gradbena skupina, ki opravlja remontna in gradbena dela, zaradi česar je podjetje lahko oproščeno za določene artikle prometnega davka, poseben status pa ima tudi delavsko uslužbenska menza, ki vključuje v svojem organizacijskem sestavu tudi oba počitniška doma. Vse enote pa poslujejo v okviru podjetja.

V zvezi z zastopanjem je določeno, da podjetje zastopa direktor z omejitvijo, da mora za določene obveznosti predhodno imeti sklepe upravnega odbora ali delavskega sveta. Vsaka taka omejitev pa mora biti tudi registrirana. V splošnih določbah je tudi obdelano vprašanje poslovne tajnosti, in sicer se šteje za tako tajnost vse, kar bi kakorkoli ogrozilo koristi podjetja in družbene skupnosti. S posebnim samoupravnim aktom pa se natančneje uredi s posebnim pravilnikom.

Vprašanje odgovornosti je v statutu opredeljeno le načelno, vendar vsebinsko zelo pomembno, ker se opredelitev te odgovornosti znatno razlikuje od odgovornosti po obstoječih aktih, ki je bila preveč splošna. V tem pogledu je določeno, da morajo sklepi in drugi akti, s katerimi se nalaga izvršitev določenih važnejših nalog v okviru izvrševanja poslovnega predmeta podjetja, vsebovati tudi imena enot in oseb, ki morajo naloge izvrševati, rok izvršitve, organe, ki nadzirajo izvrševanje, in obveznost poročanja o poteku izvrševanja oziroma o izvršitvi naloge, in to organu, ki je nalog izdal. Vsi taki sklepi in akti morajo biti izdani vedno v pisni obliki. Neizpolnitev takih sklepov ali aktov ima za posledico hujšo kršitev delovne dolžnosti. Delavec, ki odgovarja za tak sklep ali akt, odgovarja tudi za povračilo materialne škode, ki jo je povzročil podjetju, ker ni izpolnil ali malomarno izpolnil poverjeno nalogo.

V poglavju pravic in dolžnosti članov delovne skupnosti ni posebnih sprememb razen tega, da mora na zahtevo člana delovne skupnosti, ki postavi določeno vprašanje, pristojni organ odgovoriti v roku 30 dni, da se lahko vsak član udeležuje sej organov upravljanja in pove svoje mnenje, če se odloča o njegovih pravicah in dolžnostih. Da ima vsak član pravico do strokovne izobrazbe glede na potrebe svojega delovnega mesta ter potrebe in možnosti podjetja. Kot osnovna dolžnost pa je določeno, da mora pravilno in pravočasno opravljati svoje delo, v izrednih primerih izvrševati tudi druga dela. Vnešena so tudi določila v zvezi z dolžnostjo članov delovnih skupnosti glede ci-

vilne zaščite in narodne obrambe. Enako kot dosedaj je opredeljena tudi vloga družbeno političnih organizacij.

Tudi organizacija podjetja je ostala neizpremenjena, ker kljub možnosti, da damo posameznim enotam različne statute glede na ekonomske in organizacijsko proizvodne pogoje, nismo izvršili nikakršnih sprememb. Po obstoječem stanju imamo samostojne organizacije združenega dela, ki nimajo lastnosti pravne osebe oziroma organizacije združenega dela, ki opravljajo storitve članom delovne skupnosti. Te organizacijske enote imajo določene samoupravne pravice, ki pa niso ekonomskega in finančnega značaja, temveč gre v večini primerov za pravice v zvezi z urejanjem medsebojnih odnosov, delovne discipline in tekočih vprašanj, ki so pomembna za vsako posamezno enoto.

Tako imamo v podjetju tudi v bodoče ekonomske enote, strokovne sektorje in službe. S statutom so tudi določeni pogoji, ki jih morajo izpolnjevati osebe, ki se potegujejo za zasedbo delovnega mesta vodje sektorja ali službe. V zvezi z vodji ekonomskih enot je v alternativni postavljen predlog, da se vodje ekonomskih enot volijo in ne imenujejo.

V poglavju samoupravljanja niso izvršene bistvene spremembe v pogledu neposrednega upravljanja, ker obstojijo še samo oblike, ki so bile že določene in to, da se neposredno upravljanje vrši v zboru delovnih ljudi v organizacijskih enotah ali za podjetje kot celoto z referendumom, pravico iniciative in z volitvami organov upravljanja enot in podjetja. Novost je v tem, da delovna skupnost poverja določene funkcije upravljanja delavskemu svetu, določene izvršilne funkcije pa kolektivnim in individualnim izvršilnim organom. Natančneje se bo treba odločiti, o katerih vprašanjih naj se odloča z referendumom, in sicer o redni likvidaciji podjetja, o spremembi poslovnega predmeta, ki zahteva večja finančna sredstva ali nove strokovne kadre ali znatno zmanjšanje števila zaposlenih, o integraciji podjetja, o investicijskih vlaganjih ali prispevkih za gradnjo objektov družbenega standarda. Pri tem je treba upoštevati, da mora podjetje samo določiti v statutu, o katerih rečeh se obvezno odloča z referendumom, upoštevajoč načelo, če gre za vprašanja, ki so bistvenega pomena za ekonomski položaj delovnih ljudi. Delavski svet pa lahko odloči, da se da jo na referendum tudi druga vprašanja. Kadar pa se šteje, da gre za bistveno vprašanje, lahko zahteva referendum tretjina članov delovne skupnosti, polovica članov delavskega sveta ali predsedstvo sindikalnih osnovnih organizacij. Na referendumu je glasovanje tajno in se opravlja z glasovnicami. Način izvedbe referenduma se določi s posebnim poslovnikom. Pri zboru delovnih ljudi gre praktično za neposredno obliko upravljanja s tem, da se na zboru odloča o zadevah, ki imajo splošen pomen za podjetje. Poleg tega da se na zboru delovnih ljudi obravnavajo najrazličnejša vprašanja, je pomen zboru v tem, da se poleg obveznih odločitev sprejmejo tudi ustrezajoče pripombe, smernice in predlogi. V večini primerov ima zbor

delovnih ljudi možnost dajanja ustreznih predlogov, o katerih mora odločati delavski svet ali svet ekonomske enote, in da odloča po predlogu o plačilu samoprispevkov samo, kadar se člani odrekajo delu svojega osebnega dohodka.

Pri pravici do iniciative je določeno, da ima vsak član zlasti pravico dajati mnenja in predloge, postavljati vprašanja in dajati pripombe v zvezi z delom in poslovanjem podjetja. Praktično gre v tem primeru za posebne sestanke, na katerih se obravnavajo najrazličnejša vprašanja. To so sestanki, ki niso v naprej določeni in obvezni, temveč se sklicujejo po potrebi ali mnenju samoupravnih organov članstva ali družbeno političnih organov. Vsekakor pa imajo ti sestanki velik družbeno političen in samoupravni pomen, še zlasti zato, ker se na njih iznašajo najrazličnejša mnenja in pripombe in ker se na takih sestankih praviloma obravnavajo konkretne stvari, ki pa so tudi pomembne za podjetje kot celoto.

Po novih določilih je edino delavski svet podjetja obvezni organ upravljanja. Amandma določa, da delovni ljudje v delovni organizaciji določajo organe upravljanja, določajo njihovo delovno področje in čas, za katerega se ti organi volijo, ter pogoje in način njihove izvolitve oziroma odpoklica. To pomeni, da je v tem pogledu popolnoma prepuščeno delovnim organizacijam, da si uredijo samoupravni mehanizem, da izvedejo samoupravno delitev dela in da tudi določijo pogoje in delovno področje za delovanje teh izvoljenih organov. Po predlogu statuta se delavski svet voli z neposrednim in tajnim glasovanjem. Kandidati se določijo po volilnih enotah. Delavski svet šteje 41 članov. Kandidatno listo in predlog za odpoklic lahko vloži zbor delovne skupnosti ali pa tudi določeno število volilcev. Delokrog delavskega sveta se ni spremenil. Mandat članov delavskega sveta traja dve leti s tem, da se vsako drugo leto voli polovica novih članov. Po drugem predlogu pa je predvideno, da bi ob enakih pogojih trajala mandatna doba štiri leta. Po tretjem predlogu pa naj bi trajala mandatna doba dve leti s tem, da bi se izvolili vsi člani naenkrat. Enak pogoj je postavljen za svet ekonomskih enot. Delavski svet odloča o določenih zadevah z absolutno večino, o drugih zadevah pa z navadno večino. Delavski svet ima tudi svoje odbore in komisije, ki so na podlagi samoupravne delitve dela v zvezi s kolegialno izvršilnimi organi imenovani za druga področja, kot so bile doslej komisije. Tako bi imel delavski svet stalni odbor za samoupravne akte podjetja, za plan in program podjetja, za prošnje in pritožbe, za narodno obrambo in civilno zaščito, odbor za poslovno sodelovanje in včlanjevanje v organizacije, odbor za delitev dohodka in osebnih dohodkov itd.

Glede spremembe področja dela samoupravnih organov se ponovno postavlja vprašanje ustanovitve nadzornega odbora, v kolikor te vloge v celoti ne prevzame delavski svet. Namen nadzornega odbora je, da nadzoruje izvajanje samoupravljanja. V kolikor ni to poseben organ kot samoupravni

(Dalje na 9. strani)

Predsedniki DS v 20 letnem obdobju

(Nadaljevanje na 7. strani)

Krsnik Franjo

je v steklarni zaposlen od 3. 9. 1957. Pred tem je obiskoval tehnično steklarsko šolo. Sedaj dela na delovnem mestu izmenskega oddelkovodje v obratu osnovne proizvodnje.

Predsednik centralnega delavskega sveta je od 1968. leta in je to še danes.

Pri razvoju in delu organov upravljanja so veliko vlogo odigrali tudi upravni odbori samoupravljanja. Na kratko navajam tudi imena dosedanjih predsednikov upravnih odborov.

Prvi predsednik upravnega odbora je bil tov. Matko Franc. In to od 1950. do 1952. leta. Nato so v tej funkciji sledili:

- 1952 — 1954 tov. Emil Benčina.
- 1954 — 1956 tov. Ivan Grum.
- 1956 — 1958 tov. Anton Sihur.
- 1958 — 1960 tov. Alojz Šantej.
- 1960 — 1962 tov. Stanko Laznik.
- 1962 — 1964 tov. ing. Jože Tušar.
- 1964 — 1966 tov. Viktor Racki.
- 1966 — 1968 tov. Adolf Haberl.
- 1968 — 1969 tov. Karli Grčar.
- 1969 — 1970 ponovno izvoljen tov. ing. Jože Tušar.

Uredništvo

Z OBČNEGA ZBORA GASILSKEGA DRUŠTVA

Kot vsa društva je tudi gasilsko društvo pred kratkim proslavilo svoj 40. redni letni občni zbor. Dolga je ta življenjska doba, pestra zgodovina, prepletena z uricami veselja, truda, kronana z uspehi, katere je društvo v teh letih doživljalo. Ne bi se spuščal v vse podrobnosti, kajti tega bi bilo mnogo preveč, dovolj naj bo, da se je društvo nenehno izpolnjevalo in urilo v veččinah gasilstva, da ni zatajilo v najbolj kritičnih trenutkih, ko je bila naša pomoč najbolj potrebna. Res je, da v zadnjih letih ne beležimo večjih nesreč ali

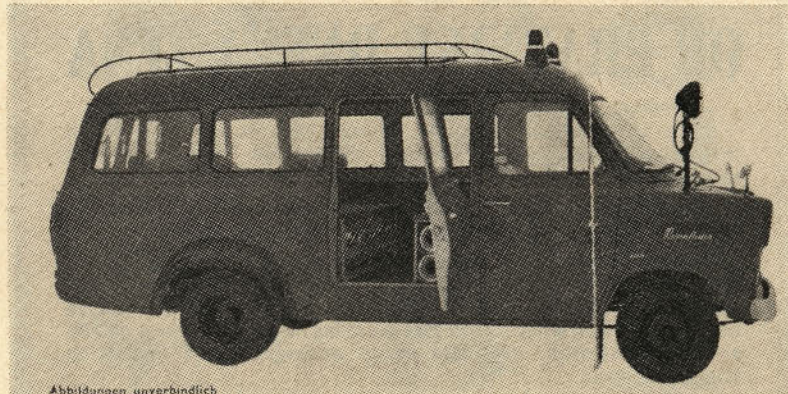
polaga na požarno varnost podjetja samega. Mnogo je že bilo storjenega v ta namen in mnogo bo treba še storiti. V obratih so na mnogih mestih postavljeni ročni gasilni aparati. Večkrat se zgodi, da so dohodi do teh aparatov založeni z različnimi kartoni in podobnim ter bi bila njih uporaba v sili zelo otežkočena. Zaradi tega bi bilo nujno, da so dohodi do ročnih gasilnih aparatov vedno prosti in dostopni. Mislim da tudi ne bi bilo napak, če bi se z rokovanjem ročnih gasilnih aparatov seznanilo čim več zaposlenih, kajti od same-

požarov, pač pa se moramo pri tem zavedati, da nesreča nikoli ne počiva ter te krepko udari z bičem tam, kjer jo pač najmanj pričakuješ.

Največja pozornost se predvsem

ga pričetka reševanja je največ odvisno. Predvsem naj bi se to nanašalo na osebe, zaposlene v skladišču gotove robe, kjer je nevarnost požara večja kot kje drugje. Drugo kar je, je kajenje v obratih

Abbildungen unverbindlich

oziroma v skladiščih. Mnogo se je že o tem razpravljalo, opozarjalo, toda izgleda, da je vse skupaj padlo na neplodna tla. Zares srečnim okoliščinam se imamo zahvaliti, da ni prišlo že do večjih nesreč oziroma požarov.

Pred časom so bile montirane alarmne naprave, to so avtomatični javljalci požarov. Ne smemo pa pri tem misliti, da je s tem odpravljena vsaka nevarnost požara, da bodo te naprave vsestransko odklanjale nesreče, so pač naprave, ki na določenih mestih registrirajo začetek ognja ali dima in to prek signala javljajo na za to določen kraj. Žal so pa v našem kolektivu še ljudje, ki smatrajo te naprave le za igračke in s svojim lahkomišlnim delom, to je z aktiviranjem javljalcev požara spravljajo v zmo-to za to odgovorne tovariše. Žel

bi, da se take naprave, ki služijo nam vsem oziroma so v splošno korist, aktivirajo le takrat, ko bo res potreba.

Da bi pa prišla požarna varnost še bolj do izraza, smo mnenja, da bi se v prihodnosti prirejalo čim več sektorskih, to je skupnih vaj z sosednimi društvi. Pri teh vajah bi prišli do še bolj tesnega sodelovanja, bistveno bi pa bilo, da bi naše društvo z ogledom sosednih objektov spoznalo njihovo požarno varnostno ureditev, prav tako pa bi sosedna društva spoznala požarno varnostne naprave pri nas.

V lanskem letu je bila izvršena velika sektorska vaja na tovarniških objektih. Ker je odvzem vode iz potoka onemogočen zaradi raznih odplak, smo primorani črpati vodo iz Save. V ta namen imamo pripravljeno zadostno količino cevi, katere so navite na dveh kolobarjih in montirane na posebnih vozičkih. Za tak poseg, to je za črpanje vode iz Save, sta potrebni dve črpalki, tako imenovani verižni sistem. Nujno bi pa pri tem potrebovali dve mali radio oddajni postaji, tako da bi bilo sporazumevanje med komando in motoristom ob Savi lažje.

Orodja in opreme imamo za naše potrebe dovolj. V lanskem letu smo dobili nov sodoben orodni avto, s katerim bomo v primeru potrebe lahko sodelovali vsepovsod, kar s prejšnjim nismo mogli. Pred tremi leti pa smo dobili novo moderno motorno črpalko. Za ostali dve, katerih eno imamo že od ustanovitve društva, drugo pa smo prejeli nekako pred 25 leti že rabljeno, se poraja želja, da bi jih sčasoma lahko odpisali in jih zamenjali z enako »Rosenbauer« črpalko, kot jo že imamo. Seveda so to le skromne želje, vendar upam, da se nam bodo sčasoma uresničile. Pri tem pa naj omenim, da gre vsa zahvala upravi podjetja, ki nam nesebično in z razumevanjem nabavlja vse potrebno orodje in opremo.

Številčno stanje društva se v teh letih bistveno ni spreminjalo. Danes imamo včlanjenih 39 aktivnih in 14 rezervnih članov. Po sestavi imamo dva šolana častnika in enega podčastnika. To stanje se bo v bližnji prihodnosti znatno izboljšalo, ko bodo končali tečaj tovariši, ki ga sedaj obiskujejo.

Pri zavarovalnici Sava imamo zavarovanih 40 članov. Zavarovalno premijo plačuje za vse zavarovance uprava podjetja ter se izplačuje le v primeru poškodbe ali nesreče v gasilski službi.

Ob koncu bi želel poudariti, da je gasilstvo humano delo, ki bazira na prostovoljnem delu in skrbi, da so izvršene vse naloge, ki jih postavlja pred nas družba.

Pepi

Osnovne značilnosti predloga statuta Steklarne Hrastnik

(Nadaljevanje na 8. strani)

organ, ki pa se ne postavlja nad delavski svet, je postavljena druga alternativa, da se v okviru sveta ustanovi odbor, ki bi spremljal izvrševanje samouprave in o tem poročal delavskemu svetu.

V zvezi z ustanovitvijo različnih odborov, zlasti pa tudi kolegialno izvršilnih organov se predlaga, da se ustanovi notranja arbitraža, ki bi odločala v primeru kolizije — nasprotosti med posameznimi organizacijskimi enotami ali kolegialno izvršilnimi organi. Arbitraža je določena s statutom, vendar se za delo predpiše poseben poslovnik.

Pri kolegialno izvršilnih organih sta postavljeni dve varianti, in sicer prva določa, da bi ostal upravni odbor v klasičnem pomenu, ki bi reševal najrazličnejše zadeve brez prave določitve delokroga dela. Ob takem stanju je direktor podjetja po svojem položaju član upravnega odbora. Obstoji pa druga varianta, po kateri bi imeli več kolegialno izvršilnih organov, in sicer poslovni odbor, odbor za razmerja in združenega dela, odbor za finance in poslovno politiko itd. V tem primeru pa direktor podjetja ne bi bil član teh odborov, temveč bi imel pravico sodelovati na seji vsakega odbora in kot individualni izvršilni organ v primeru nepravilnosti poslovanja posameznega odbora izrabiti pravico veta in izvršitve posameznega sklepa, ki ga sprejme ustrezajoči odbor. Vedeti je treba, da so izvršilni organi potrebni za uresničevanje funkcij delavskega sveta in za izvrševanje njegovih sklepov in nalog. Poleg tega izvršilni organi niso zgolj organi za

operativno tehnično izvrševanje sklepov, temveč so organi, ki v okviru splošnih aktov in splošne politike delavskega sveta samostojno odločajo o določenih vprašanjih. Poleg že navedenih kolegialnih izvršilnih organov se lahko ti organi ustanovijo še iz najrazličnejših področij, vsekakor bo pri nas prišla v poštev tudi varianta, da se ustanovijo tudi za proizvodnjo, kasneje tudi za izvoz, za družbeni standard itd. Pri vsem tem je potrebno poudariti, da bo vloga teh organov prišla v poštev, v kolikor se bo spremenila vsebina dela, zlasti pa to, da se bodo tem organom dale večje kompetence glede odločanja. Obseg in vsebino pravic in dolžnosti kolektivnih organov vsekakor določajo delovne organizacije same. Zakonskih norm, ki bi urejale ta vprašanja na splošno, ni, vendar s tem še ni rečeno, da bi lahko tak organ odločal o vsaki zadevi. Brez dvoma ni mogoče dati v njihovo pristojnost odločanje zadev, ki jih ustava daje v kompetenco delavskemu svetu. Zlasti pa tudi ne zadev, ki so po statutu podjetja dane centralnemu delavskemu svetu ali svetom ekonomskih enot. Kolegialno izvršilni organi so tudi pri samostojnemu odločanju dolžni, da s svojimi odločitvami vplivajo na čim boljšo realizacijo temeljne politike delavskega sveta.

Kako so sestavljeni kolektivni izvršilni organi, je prepuščeno delovnim organizacijam; po predlogu bi imel poslovni odbor 7 članov, ostali odbori 5 članov, ki jih izvoli delavski svet na predlog članov delavskega sveta (podana pa je tudi varianta, da bi poslovni odbor izvolil delavski svet na pred-

log direktorja, ostale odbore pa na predlog članov delavskega sveta). Pri tem ne gre za neenak položaj posameznih odborov ali za postavljanje, temveč gre za to, da se nahajamo pred pomembnimi odločitvami poslovnega procesa, upoštevajoč trenutne gospodarske in ekonomske razmere. Mandatna doba vseh odborov bi tudi trajala dve leti. Direktor podjetja je individualni izvršilni organ, ki ga voli delavski svet in je njemu odgovoren za svoje delo. V statutu podjetja so natančneje opredeljene pravice in dolžnosti direktorja. Mandatna doba direktorja je po predlogu 4 ali 6 let. V statutu je tudi določen način in postopek za izvolitev direktorja, ki se po svoji vsebini ne razlikuje od dosedanjega postopka.

V poglavjih o medsebojnih delovnih razmerjih, o sredstvih dohodkov in skladov, o splošnih aktih in drugo ni posebnih in značilnih sprememb, ker gre v večini primerov za vskladitev z zakonom ali pa za nekatere manjše novitete.

To je nekaj osnovnih določil v zvezi s spremenjenim predlogom statuta našega podjetja, pri tem pa je treba upoštevati, da mora iz tega akta izhajati ne samo organizacijska struktura in drugo, temveč predvsem družbeno politično stanje vseh pomembnih gospodarskih objektov na sedanji stopnji našega gospodarskega razvoja in razvoja samouprave, kar se pa najbolj kaže v določilih, ki določajo samoupravljanje, pravice in dolžnosti delovnega človeka kot člana delovne skupnosti in drugem.

Sušin Viktor
dipl. pravnik

OB PRAZNIKU DNEVA ŽENA

Ko so fašistični osvajalci zasedli našo zemljo, so pričeli izvajati nezaslišan teror. Toda na vse nasilje, ki ga je izvajal okupator, je naša domovina odgovorila z odporom.

Današnji prispevek pa naj bo posvečen ženam borkam, internirankam in zapornicam in vsem ženam našega časa.

Preteklo je 25 let, vendar ne bo prelitega nikdar dovolj črnila za opis velikih dejanj in žrtev, ki so jih prispevale med vojno naše žene. Takrat ni bilo ženi mar varnega zavetja in urejene družine, ni ji smelo biti mar, takrat je naša žena storila svoj veliki korak, vključila se je enakopravno z možmi in sinovi v odpor.

Že v letu 1941 je bila v Hrastniku ustanovljena mladinska organizacija, v kateri je bilo največ mladink. Toda že naslednje leto so rdeči plakati naznanjali konec cvetočih pomladi teh deklet mladink. Kako kljubovalno so delovale, niso klonile niti v zaporih niti pred puško. Mar ni dovolj zgovoren dokaz, kako je neka naša žena, ki je bila obsojena na smrt, zapisala na vrata zapora: samo milijon nas je, pa nas nihče ne uniči.

Težke razmere koncentracijskih taborišč Auschwitza, Mathausna in Rawensburga so kalili naše žene, da so lahko prenašale nečloveško gorje, mnoge pa so ostale v nenasičnih, z ljudmi kurjenih pečeh.

Trudne roke kmečkih žena so prve rezale kruh borcem — partizanom.

Žene nekdanj ocenjene le kot gospodinje, so trdno stale mozem ob strani in z orožjem v roki pod najtežjimi pogoji pomagale s svojimi močmi.

Mladinke bolničarke pa so večkrat za ceno svojih mladih življenj reševale ranjence.

Ta prispevek pa je namenjen eni izmed mladink, ki ji je vojna vihra uničila mladostne sanje.

Naj bo kakorkoli že, imenovali jo bomo Jelka. Vedno nasmejana in veselo se vrteča je rasla med delavskimi otroci.

Bila je deklica živahnega obraza, črnih las in oči in vsakdo, ki jo je opazoval, si je nehote mislil in predstavljal, kako lep deklič bo to, ko odraste.

Prišla pa je vojna. Takrat je bila dijakinja. Za tiste čase pa je bilo dovolj, da niso staršem priznali nekake legitimacije in že so te zabrisali iz šole. Ni jim bilo mar šolskega uspeha, ker nisi bil »rajnrasig«, nisi imel pogojev za šolanje. Tako je bilo tudi z Jelko. Vsa žalostna je povezala knjige in zvezke, ker je občutila, da je manjvredna od sošolk. Nikakor si tega ni mogla tolmačiti, ko pa je bila tako ponosna na svojega očeta, ni mogla razumeti, da je bil njen oče pri Nemcih slabo zapisan. Spraševala je zakaj, vse dokler...

Od tistega časa dalje, ko je zvedela resnico, je ostala zaprta vase in skrivnostna. Izbrala si je poklic, ki ji je pomagal vsaj do kruha, čeprav je bila njena velika želja nadaljevati študij.

Če si jo opazoval pri njenem delu, nisi na obrazu opazil nikakršne spremembe; ni kazala niti žalosti niti veselja. Nekdanj tako vesela in nasmejana, je postala zagrenjena, tiha in resna.

Vključena je bila v odpor. Pisala je plakate, jih sama raztrosila po Hrastniku, obveščala in pomagala kjerkoli je lahko.

Toda že je začutila in bila opozorjena, da jo opazujejo in odšla je v partizane. Takrat se je v njej ponovno prebudila pomlad in mladost, postala je neustrašena borka v vrstah Slandrove brigade. Sodelovala je v mnogih drznih akcijah. Ves skriti srd ji je izbruhnil na dan.

31. julija 1944 pa je bila velika borba na življenje in smrt v Zgornji Savinjski dolini. Jelka je bila s četo v zaščiti, ko pa je videla, kako težak je položaj za borce, je še sama odhitela v borbo.

Prav na trgu v Ljubnem je zagledala težko ranjenega soborca domačina. Ni premišljala, odhitela je k njemu, toda sovražni rafal ji ni dopustil, da bi dokončala zadnjo veliko akcijo. Težko ranjeno so jo pripeljali v partizansko bolnico »Pod kamnom«, kjer je 7. avgusta 1944 zaradi dobljenih ran umrla.

Njej, deklici iz Revirjev, vsem ženam, vsem borkam in internirankam pa ob 25. obletnici osvoboditve izrekamo veliko spoštovanje ob prazniku »Dneva žena«.

Kajti žene so pomagale ohraniti slovenski narod — slovenski zemlji.

Vsej današnji mladini pa želimo, da nadaljuje svetle tradicije slovenske žene.

Januarski rezultati avtomatske proizvodnje

Tudi januarski rezultati avtomatske proizvodnje imajo nadpovprečne uspehe nasproti rezultatom pred remontom. Bistvenih težav v proizvodnji v mesecu januarju ni bilo, razen v proizvodnji na avtomatski stiskalnici, kjer plan ni bil dosežen, predvsem zaradi zastojev, orodja in modelov.

Po posameznih strojih so pa rezultati taki: Na stroju IS-1 smo proizvajali skozi ves mesec Vegeto, količinsko je bil plan dosežen s 120,8 % in finančno s 121 %; ugotovljeno je bilo, da je bil odpadek izredno nizek, in to le 8,4 %. Vidi se, če je manj menjav, so rezultati boljši in tudi odpadek je manjši. Vidi se pa tudi, da je bilo orodja in modelov v zadostni količini pripravljeno.

Na stroju IS-2 smo v glavnem proizvajali 20 gr penicilin steklenice, 150 in 200 gr medicinske steklenice. Količinsko je bil plan dosežen s 135,6 % in vrednostno s 161,5 %. Tudi na tem stroju je bil odpadek minimalen, in to 6,9 %. Na stroju IS-3 smo proizvajali steklenice za Etol, steklenice za lak in parfemske steklenice. Opaža se, da je proizvodnja slabša, če je hkrati več steklenic v proizvodnji. Količinsko je bil plan dosežen s 111,5 % in vrednostno s 103,8 %. Odpadka je bilo 9 %. Celotni odstotek odpadka znižuje predvsem proizvodnja penicilin steklenic, kjer je odpadek minimalen. Na stroju H-28 smo proizvajali predvsem 1 dcl kozarce in kozarce

2 dcl. Poleg tega pa še nerezane kozarce v velikosti 0,05 l. Rezultati niso povsem realni, ker je odpadek pri nerezanih kozarcih znatno večji. Sicer so rezultati taki: Plan je bil po količini dosežen s 110,4 %, vrednostno s 103,8 %. Odpadek na hladilni peči je bil 15 %. Po analizi nekaj, tj. 8 šihov proizvodnje kozarcev 0,05 l, ki gredo na rezanje v brusilnico, je ugotovljeno, da je skupni odpadek povprečno 38—40 %, dočim je odpadek pri rezanju in brušenju povprečno 27,1 %. Iz tega se vidi, da je znatno manjši odpadek, če se kozarci takoj režejo na stroju Eldred. Kozarci 0,05 l so šli na rezanje v brusilnico predvsem zaradi tega, ker je bil stroj Elred v remontu.

Stroj U-8 stiskalnica je proizvajal zaščitna stekla za izvoz. Količinsko je bil plan dosežen s 76,7 % in vrednostno s 62 % skupni odpadek je bil 31 %. Že v uvodu je navedeno, zakaj izpad proizvodnje pri tem stroju.

Skupni rezultati nam kažejo, da je proizvodnja ustaljena, da so rezultati v redu. Saj je bil skupno količinski plan dosežen s 117 % in vrednostno s 132 %, odpadka pa 7,5 %.

Na dobre rezultate pa tudi vpliva to, da se je znatno zmanjšalo število ur zamud na stroju. Skozi ves mesec je bilo na vseh strojih 304 zamujenih ur, predvsem zaradi menjav, pomanjkanja električne energije ali manjših remontov.

I. r.

Spoštovani tovariš urednik!

Kot večina drugih sem tudi jaz moral iti odslužiti vojaški rok. Zaradi velike oddaljenosti se le malokrat sliši slovenska beseda. Zato te prosim, tovariš urednik, da mi, če je le mogoče, omogočiš redno pošiljanje Steklarja, saj me zanimajo vse nove podrobnosti v kolektivu.

Vsem članom kolektiva in tebi tovariš urednik želim mnogo uspeha v letu 1970.

Vojak
Sušin Lojze
V. P. 8147/3
Prokuplje, Srbija

Dragi Lojze!

Najlepša hvala za pismo in novoletno čestitko. Tudi jaz ti želim, da bi bilo leto lepo zate in za vse ostale. »Steklarja« boš prejemal na svoj naslov.

Lepo pozdrav od urednika!

Spoštovani urednik!

Oglašam se ti iz Kruševca, kjer služim vojaški rok in te prav lepo pozdravljam. Prosim te za naš tovarniški časopis Steklar, ker me zanimajo dogodki in novice v tovarni. Pozdravljam vse brigade A banje, posebno pa brigado Ludvi-

ka Kumlanca in ji želim veliko uspeha pri delu.

Martin Tavčar
V. P. 6849/5
Kruševac

Dragi Tine!

Najlepša hvala za pozdrave. Upam, da se ti bodo tovariši iz tovarne kaj oglasili. Steklarja ti bom z veseljem pošiljal.

Lepo te pozdravlja urednik!

Dragi urednik!

Lepo vas pozdravljam iz Pančeva, kjer služim vojaški rok in vas prosim, če bi mi še naprej pošiljali »Steklarja«.

Celotnemu kolektivu pa želim, čeprav malo pozno, mnogo delovnih uspehov v letu 1970.

Vojak Mirko Blaško
V. P. 4310/5
Pančevo

Dragi Mirko!

Prisrčna hvala za lepo razglednico Pančeva in hvala za čestitko. Upam, da »Steklarja« že prejemaš. Pošiljal ti ga bom tudi v prihodnje.

Lepo te pozdravlja urednik!

ZANIMALO VAS BO

Prišli v podjetje:

Močilar Milena, Šubi Stanislav, Vidmar Leon, Urana Milenko, Zdovc Štefan, Mejač Zofija, Strniša Milena, Trošt Mihael, Kotar Marija, odnašalci stekla; Smodič Bojan, kovinostrugar; Plazar Martin, pobiralec črepinj; Oberčkal Silvo, brusilec stekla; Kaluder Bojan, prevažanje steklenih izdelkov.

Odšli iz podjetja:

Tršinar Betka, skladiščna delavka; Tratar Rudolf, menjalec modelov; Kapelar Albert, cizeler; Kosec Viktor, nabiralec stekla; Zupan Božidar, krogličar; Kumlanc Ludvik, steklar; Kumlanc Marinka, odnašalka; Radej Stanislav, steklarski pomočnik; Brglez Edvard, nabiralec stekla; Jakovljevič Milan, krogličar; Žagar Franc, steklarski pomočnik.

V JLA:

Lasnik Urban, skladiščni delavec; Matjašič Slavko, menjalec modelov.

Upokojen:

Abram Stanislav, čuvaj kompresorjev.

Prirastek v družini:

Tavčar Ladislav — hčerko, Brečko Ladislav — hčerko, Tomše Martin — sina, Jeršin Ignac — sina, Rot Franc — sina, Medved Karl — sina, Dragar Karl — sina, Matekelj Ladislav — hčerko, Bočko Rajko — hčerko, Blagajčević Teofik — sina.

Poročili so se:

Železnik Janko, ključavničar; Laneger Nevenka, uslužbenka — Sihar; Planinc Jelka, odnašalka — Jancič; Cvetko Marija, skladiščna delavka in Glas Ivan, delavec v mizarnici.

ŠPORT

Odšel v pokoj

Konec meseca januarja 1970 smo se poslovili od dolgoletnega sodelavca steklarja na MP, STANETA ABRAMA, ki je odšel v zasluženi

pokoj. Stane Abram se je rodil 3. 5. 1914. leta v Hrastniku. Po končani osnovni šoli se je 1. 12. 1928. leta zaposlil v Steklarni Hrastnik. Tu se začel tudi njegova življenjska pot, ki ni bila lahka. Počasi toda vztrajno je napredoval na delovnih mestih, pridnost in veselje do steklarskega dela ga je končno pripeljalo do mojstra na MP — srednja mala. Bolezen pa mu ni dovolila, da bi na tem delovnem mestu ostal do svoje upokojitve. 22. 6. 1960 je bil od invalidske komisije priznan za invalida III. stopnje. Zato je bil prestavljen na delovno mesto čuvaja kompresorjev in tu delal do upokojitve. Stane pa ni samo priden delavec, tudi vreden delavec na kulturno-prosvetnem polju. Že leta 1933 se je vključil v članstvo delavskega društva »Svoboda«, pozneje v »Vzajemnost«, tako je še sedaj aktivni član pevskega zbora. Za njegovo delo v tovarni in na kulturnem področju se mu zahvaljujemo in želimo, da bi zasluženi pokoj užival še veliko srečnih in zdravih let.

Uredništvo

POZDRAVI IZ JLA

Tovariš urednik!

Pređen bi kaj napisal, bi vas prav lepo pozdravil. Čeprav malo pozno pa vseeno srečno novo leto 1970.

Služim vojaški rok v Beogradu. Sem sem prišel iz Kraljeva, kot šofer. Tu pa sedaj vozim avtobus. Imam dovolj prostega časa. Včasih ne vem, kaj bi počel. Ker tu ni slovenskega časopisa, pa bi prosil, da bi mi pošiljali Steklarja. Za to se vam že v naprej zahvaljujem.

Še enkrat vse lepo pozdravljam, posebno pa prijatelja Žagar Viktorja, Rojko Jožkota in druge.

Vojak Jože Brunčec
V. P. 5473/3
Beograd

Dragi Jože!

Prav lepa hvala za pismo in čestitko. V letu 1970 ti želim še naprej srečno vožnjo. »Steklarja« ti bom redno pošiljal.

Lep pozdrav od
urednika!

Spoštovani urednik!

Najprej želim — čeprav malo pozno — vsem tovarišicam in tovarišem srečno in uspešno novo leto 1970. V tem letu se vam bom pridružil tudi jaz. Naj vam malo opišem moje vojaško življenje. Mislim, da sem kar dober vojak, saj sem dobil na dan armije orden za — vojničke vrline. V mojem garnizonu so ga dobili 4 oficirji in dva vojaka. Zelo sem ponosen na to. Kmalu se bom vrnil v kolektiv.

Vse skupaj lepo pozdravljam, posebno pa prijatelja Žagar Viktorja, Rojko Jožkota in druge.

Vojak Prah Ivan
V. P. 1098/40-D
Skofja Loka

Dragi Ivan!

Lepo se ti zahvaljujem za pismo in čestitko. Veseli me, da si bil pohvaljen in da si dobil orden. Mislim, da boš še nadalje dober vojak.

Lep pozdrav od
urednika!

Rokometaši in rokometišice na zimskem prvenstvu

Ženska ekipa ŽRK »Steklar« je letos že drugič nastopila na zimskem prvenstvu v Hali Tivoli v Ljubljani, dočim so rokometišice RK »Hrastnik« nastopile prvič. Cilji in želje obeh ekip, da si pridobe čim več novih izkušenj ter da se omogoči nastopanje tudi mlajšim, so se uresničile. Brez dvoma je bilo to tekmovanje vredno prvenstvenega tekmovanja. Tekmovanje je finančno podprla občinska zveza za telesno kulturo v Hrastniku, za kar se pisec članka zahvaljuje v imenu 20 rokometišev in nad 20 rokometišic, ki so dostojno zastopali barve Hrastnika oziroma svojih klubov.

Dekleta so dosegla naslednje rezultate:

Steklar : Zamet (Reka)	10:4
Steklar : Gorenje (Velenje)	5:4
Steklar : Brežice	9:8
Steklar : Slovan	10:12
Steklar : Piran	5:6
Steklar : Polet (M. Sobota)	8:4
Steklar : Olimpija	7:8

Lestvica:

1. Slovan	7	6	0	1	62:39	12
2. Olimpija	7	5	0	2	56:34	10
3. Brežice	7	5	0	2	60:42	10
4. Zamet	7	4	0	3	47:32	8
5. Steklar	7	4	0	3	54:46	8
6. Polet	7	1	1	5	31:54	3
7. Gorenje	7	1	1	5	36:65	3
8. Piran	7	1	0	6	19:52	2

Za »Steklar« so dosegle gole: Bratuša 22, Jelčič 10, Mlinarič 8, Stegenšek 8, Krajnc Sonja 2, Vretnič 2, Sekili 1, Bajda 1.

Dekleta so si na tem prvenstvu, predvsem mlajše, pridobile mnogo izkušenj, saj je vodstvo ugotovilo, da je tako mlada ekipa prav zaradi pomanjkanja izkušenj v najboljših trenutkih izgubila kar dve tekmi, to je proti Piranu in Olimpiji. Manjkalo pa je tudi športne sreče, za poraz proti Olimpiji pa je največji krivec sodnik Novak. Tehnično vodstvo je odkrilo še poleg tega več napak, katere bo vsekakor poskušalo odpraviti do pričetka prvenstva. V celoti vzeto je dosežen plasma realen, kljub temu pa trener ni zadovoljen.

Fantje pa so se plasirali takole:

1. Zagorje	7	6	0	1	96:73	12
2. Radeče	7	6	0	1	90:70	12
3. Celje II.	7	5	1	1	97:71	11
4. Grosuplje	7	3	0	4	97:101	6
5. Ajdovščina	7	3	0	4	77:92	6
6. Hrastnik	7	2	0	5	81:95	4
7. Mokerc	7	2	0	5	95:123	4
8. Križe	7	1	1	5	82:90	3

Po končanem tekmovanju v B skupini je o nastopu in plasmanu rokometišev njihov trener Kralj Boris povedal: Moška ekipa je prvič sodelovala na zimskem prvenstvu z namenom, da se obdrži kontinuiteta dela ter da se preizkusijo mlajši igralci, ki še niso imeli možnosti tekmovati v prvenstvenih srečanjih. Doseženi rezultati in plasma vsekakor niso zadovoljivi in niso realne, odnos moči med hrastniško in ostalimi ekipami, vendar je tak plasman odraz neresnosti posameznih standardnih igralcev, ki se iz neopravičenih vzrokov niso udeležili tekmovanja. Porazi so sicer bili majhni, toda neizogibni glede na sestavo hrastniške ekipe.

Po končanem prvenstvu lahko rečemo, da je edina pozitivna stran vključitev mladih, ki so dokazali, da jim je mesto v ekipi. Predvsem se je izkazal Bastič. Od ostalih igralcev pa so standardno formo prikazali Doborovoljni, Potisek in mladi Žibret, ki se razvija v nevarnega napadalca. Neresnost posameznikov, kar je vzrok slabšega plasmana ekipe, bo vodstvo moralo resno pretresti in to odpraviti do bližajočega se prvenstva.

Zimsko tekmovanje je torej za nami. Fantje v prvenstvu startajo 29. marca v Krmelju, dekleta pa 12. aprila pričakujejo na domačem terenu jesenskega prvaka ljubljanskega Slovana. Upajmo, da bo do takrat vse v redu in da se bo prvenstvo nadaljevalo po predvidenih programih.

Janez Strgaršek

Dapisujte

V NAŠ LIST

NAGRADNA KRIŽANKA

●	REKA V EGIPTU	LUKA V IZRAELU	VRSTA ZELJAVJE	NESKLADNOST V STAVČNI ZVEZI	RUSKI UČENJAK IN PESNIK (MIHAIL)	PREMOG, LIGNIT	OMLAČEN SNOPI	VALJEVO	●	SESTAVIL: KARLI DREMEL	CENJEN GRADBENI KAMEN V ITALIJI	GORA V JULIJAH	●	OČE	LUTECIJ	RAZDELEK V OMARI	NOVINAR MAHKOTA	AZIJSKA DRŽAVA	JEZERO V SOVJ. ZVEZI	
	SOVJ. SMUČARSKI SKAKALEC SVE TOVNI PR-YAK (GARI)								STANE UREK	TINE ŠROT				„NOVO SREBRO“						
	PREGRAJA Z IKONAMI PRED PRAVOSLAVNIM OLTARJEM									RDEČI KRIZ				VEČJE ŠAHOVSKOTEKMOVANJE						
	MESTO NA DIVJEM ZAHODU							URARSKA DELAVNICA							VULKAN NA SICILIJI					
								ALFRED NOBEL							RIM. BOGINJA JEZE					
●	MESTO NA SEV. DELU JAPON. OTOKA HONSHU	MOŠKO IME	DESNI PRI TOK SAVE	HEBREJSKA ČRKA „M“					VELIKA LEPA VEZA					VZOR						
									PRIPOVEDNA PESEM					NEMŠKI KOMPONIST (WERNER)						
	ITALIJANSKI SMUČARSKI SKAKALEC						STAROGRŠKO MESTO V ARGOLIDI							RAZDOBJE, VEK				GLAVNO MESTO ŠVEDSKE	MENIŠKA HALJA	RIŽEVO ZGANJE
	MEHIŠKA DIVJA KRVOLČNA MAČKA						TURŠKI ŠALJIVEC, PAVLIHA (HODŽA)	EVROPSKA DRŽAVA						UDOR, SESEDEK						
	IGRALEČ, GLUMAČ					NIKOLAJ KOPERNIK	Z UGOVOROM ZAVRNEN SKLEP			ODIS PREDMETA V VOŠKU					MALAJSKO BODALO		ZOBER, BIZON			ETIOPSKI KNEZ
	OSKAR DAVIČO		NAŠ NAZIV ZA GOSPO							SOVJ. LETALSKI KONSTRUKTOR										
			SLOV. REVO-LUCIONAR												OŠTUDNA ŽABA					
	TERMIN			SLOV. SLIKAR IMPRES. (FERDO)					PREDLOG						RACMAN					
				KMEČKO OPRAVILO						LUJBK. ŽENSKO IME					PREDSTOJNIK FAKULTETE					
	ČESNA ŠARENICA, IRIDE				VINORODNO BILJE						PRITOK BALKANŠKEGA JEZERA	RUDAR		ŠPORTNI REKVIZIT					POKRAJINA V JUŽNI ARABII	ZGORNJI DEL STOPALA
					ELEKTRARNA NA DRAVI															
●	BREST	ANGLEŠKI PISATELJ (DANIEL)						ODISEJ (LATIN. IME)										TURŠKO GOSTIŠČE		
		60 MINUT						REKA V BOSNI												
	ŠOTOR IZ ŽIVALSKOŽE						PRIPRAVA ZA DUŠE NJE ZVOKA													KMEČKO ORODJE
	ZRAČNI DUH V „VIHARJU“						VELIKA ZAČETNA ČRKA													PRIPADNIK PLEMEN NA OZEMLJU ILIRIKA
	NIŠ. PREDEL V SEV. ZAH. SRBIJI						ZOLAJEV ROMAN O PROSTITUTKI					GRŠKI BOG GOZDOV IN PASTIRJEV								KONEC ŽIVLJENJA

Za pravilno rešitev današnje križanke razpisujemo 5 nagrad:

1. nagrada: 20 din
2. nagrada: 15 din
3. do 5. nagrada: po 10 din.

Izrezek z vpisano rešitvijo pošljite na naslov: Uredništvo »Steklarja« Hrastnik. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo v uredništvu do petka, 20. marca.

NAGRAJENI REŠEVALCI

Za nagradno križanko objavljeno v zadnji številki »Steklarja« smo prejeli 75 rešitev. Žreb je prisodil nagrade naslednjim:

1. nagrada (20 din): Projič Andrej.
2. nagrada (15 din): Cvelbar Stane, upok.
3. do 5. nagrada (po 10 din) prejmejo:

Volker Vida
Petkovšek Ema
Pižmoht Bojan.

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame

Terezije Dobovšek

se zahvaljujem godbi na pihala in pevskemu društvu »Svobode II« za zaigrane in zapete žalostinke, sindikatu Steklarne Hrastnik, dr. Toplaku za dolgoletno zdravljenje, medicinski sestri Fani Nahtigal za usluge, dr. Vukomanoviču, sosedom za vence in cvetje in vsem, ki so mi v težkem trenutku pomagali in ki so drago mamu pospremili na njeno zadnjo pot na dolsko pokopališče.

Žalujoča hčerka Tončka in Mici z družino ter ostalo sorodstvo

Socialistična republika Slovenija

SKUPŠČINA OBČINE
HRASTNIK

Odsek za narodno obrambo
Številka: 820-3/1

Datum: 13. 2. 1970

Splošni poziv

obveznikom — nabornikom

Na podlagi 15. in 16. člena Zakona o vojaški obveznosti (Ur. list SFRJ, št. 8/69)

POZIVAMO

vse obveznike-nabornike, rojene v letu 1952, starejše letnike, ki jih je naborna komisija spoznala za sposobne, kakor tudi tiste, ki v tem letu končujejo študij, stalno ali začasno stanujoče na območju občine Hrastnik, ki iz kakršnih koli razlogov niso prejeli poziva za fluorografiranje, da se dne 18. 3. 1970 ob 7. uri javijo ekipi za fluorografiranje v sejni dvorani upravnih prostorov Steklarne Hrastnik.

Ta poziv velja tudi obveznikom-nabornikom starejših letnikov, ki iz kakršnih koli razlogov do sedaj niso bili na naboru, ter obveznikom-nabornikom začasno nesposobnim, katerim je naborna komisija odredila, da se zglasijo ponovno pri naborni komisiji za oceno sposobnosti v letu 1970.

Kdor se na podlagi tega poziva ne bo zglasil, ga bomo predlagali v kaznovanje po 68. členu zakona o vojaški obveznosti (Uradni list SFRJ, št. 8/69).

V. D. ŠEFA
ODSEKA ZA NARODNO OBRAMBO
Dušan Grešak